

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
Zdravotně sociální fakulta
České Budějovice

Bakalářská práce

**Analyticko-syntetické modelování edukačního procesu
v předmětu „Integrovaný záchranný systém“**

Vedoucí bakalářské práce: Doc. RNDr. Přemysl Záškodný, CSc.
Autor: Ludmila Mendlová

České Budějovice

2008

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně na základě vlastních zjištění a za pomoci uvedené literatury. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské, a to v nezkrácené podobě fakultou elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách.

Ludmila Mendlová

V Českých Budějovicích 15. května 2007

Děkuji vedoucímu bakalářské práce Doc. RNDr. Přemyslu Záškodnému CSc. za pomoc a vedení při zpracování bakalářské práce a umožnění vzniku této práce. Touto cestou bych ráda také poděkovala také Ing. Josefu Kocovi, CSc. a Ing. Jiřímu Hruškovi za cenné a podnětné připomínky.

Abstrakt

Mezi hlavní složky Integrovaného záchranného systému (IZS) patří Hasičský záchranný sbor (HZS), Policie České republiky (PČR) a Zdravotnická záchranná služba (ZZS). Systém vzdělávání těchto složek není však jednotný a tudíž se pak vyskytují určité problémy, které z této nesjednocenosti vyplývají. Jedním z mnoha takových důsledků je např. neznalost kompetencí při řešení krizových situací a při provádění záchranných a likvidačních prací. Cílem této práce bylo zanalyzovat systém vzdělávání pracovníků základních složek IZS a navrhnout určité opatření, které by eliminovalo některé problematické body. Na základě podrobné analýzy byly zjištěny určité nedostatky. Nejzávažnější nedostatek v systému vzdělávání pracovníků hlavních složek byla nesjednocenost tematických náplní v rámci vzdělávání jednotlivých složek. Důsledkem toho, nejsou pak pracovníci hlavních složek IZS vzděláni v některých, pro ně stěžejních, disciplínách (legislativa IZS a krizového řízení, toxikologie nebo radiační ochrana). Proto byl navržen sjednocující vzdělávací kurz pro všechny pracovníky hlavních složek IZS, který poskytuje ucelené informace, jež tito pracovníci potřebují. Výuka je navíc rozčleněna do dvou modulů. První modul je tematicky zaměřen na disciplíny, které jsou společné pro všechny hlavní složky IZS. Zahrnuje nejen legislativu a organizaci IZS, ale např. také psychologii. Modul druhý je pak zaměřen na potřeby jednotlivých hlavních složek a zahrnuje např. základy toxikologie a základy radiační ochrany. Navržený sjednocující kurz je možné převést na kurz celoživotního vzdělávání, který bude pod patronací nějaké univerzity nebo vysoké školy.

Abstract

The main units of the Integrated Rescue System (IRS) include the Fire Rescue Service (FRS), the Police of the Czech Republic (PCR) and the Health Rescue Service (HRS). The educational system of these units is not unified and thus there exist certain problems, which result from this disintegration. One of many consequences is for example unfamiliarity with competences at solving crisis situations and at carrying out rescue and liquidating work. The aim of this thesis was to analyze the educational system of basic IRS units'

workers and suggest a certain arrangements which would eliminate some problematic issues. On the basis of a detailed analysis some drawbacks were found. The most significant drawback in the educational system of basic IRS units' workers was the disintegration of thematic contents in terms of particular units' education. As a result the IRS units' workers are not educated in some fundamental disciplines (legislation of IRS and crisis management, toxicology or radiation protection). That is why there was suggested a unifying educational course for all main IRS units' workers, which provides comprehensive information needed by these workers. The education is moreover divided into two modules. First module is thematically focused on disciplines which are common to all main IRS units. It includes not only legislation and IRS organization but also for example psychology. Second module is focused on the needs of particular main units and includes for example the basics of toxicology and the basics of radiation protection. Suggested unifying course may be transferred to lifelong learning course, which would be under the auspices of a university or a college.

OBSAH

1. ÚVOD	8
2. SOUČASNÝ STAV	9
2.1 Obecné základy teorie a systému vzdělávání	9
2.1.1 Vymezení základních pojmů	9
2.1.2 Teorie kurikula	11
2.1.3 Systém vzdělávání v České republice	12
2.2 Vzdělávání v oblasti krizového řízení	15
2.3 Integrovaný záchranný systém (IZS)	16
2.3.1 Popis IZS	16
2.3.2 Hasičský záchranný sbor ČR a jednotky požární ochrany a systém vzdělávání jejich pracovníků	18
2.3.3 Policie ČR	20
2.3.4 Zdravotnická záchranná služba	25
2.3.5 systém vzdělávání pracovníků IZS	28
3. CÍL PRÁCE A HYPOTÉZA	46
3.1 Cíl práce	46
3.2 Hypotéza	46
4. METODIKA	47
4.1 Analýza současného stavu vzdělávání pracovníků základních složek IZS	47
4.2 Analýza vzdělávacích potřeb, vycházejících z legislativy a činnosti IZS v rámci krizového řízení	48
4.3 Analyticko-syntetické modelování	49
4.4 Vytvoření sjednocujícího kurzu pro všechny pracovníky základních složek IZS	50
4.5 Analýza současného stavu vzdělávání a vzdělávacích potřeb v rámci IZS a navržení opatření na optimalizaci vzdělávání	51
5. VÝSLEDKY	55

5.1 Návrh sjednocujícího vzdělávacího kurzu pro pracovníky všech základních složek IZS	55
5.2 Stručné anotace jednotlivých předmětů	58
6. DISKUZE	65
7. ZÁVĚR	68
8. LITERATURA	69
9. KLÍČOVÁ SLOVA	74

1. Úvod

Integrovaný záchranný systém (IZS) je spojením několika složek, které se pak podílí na řešení mimořádných situací a provádění záchranných a likvidačních prací. Lze ho rozdělit na dvě základní „větve“ – základní složky IZS a složky vedlejší. Mezi základní složky patří Hasičský záchranný sbor (HZS), Policie České republiky (PČR) a Zdravotnická záchranná služba (ZZS). Tyto základní složky se pak nejvíce podílí na činnostech uvedených výše. Při výkonu služby a zaměstnání se setkávají se spoustou situací, které musí řešit. V rámci IZS musí tyto základní složky spolu především kooperovat. Ne vždy je však vše tak, jak stanovuje legislativa. Je proto nutné, aby všichni pracovníci základních složek věděli, jak mají postupovat (3, 4, 15).

Jedním z nejvíce problematických bodů této tematiky je systém vzdělávání pracovníků jednotlivých základních složek IZS. Není jednotný a každá ze složek je vzdělávána jiným způsobem. Výstupní znalosti potom nejsou jednotné. V současné době existuje potřeba stále vyšší kvalifikace jednotlivých pracovníků. Tato práce se zaměřuje zejména na jejich dodatečné vzdělávání formou sjednocujícího kurzu pro všechny základní složky IZS. K dosažení stanovených cílů byla použita metodika analyticko-syntetického modelování, které umožňuje logické řazení a systémové vyhodnocení.

Závěrem této práce je představen sjednocující kurz dodatečného vzdělávání pro všechny základní složky IZS. Ten je postaven tak, aby vyhovoval vzdělávacím, ale také profesním potřebám jednotlivých základních složek IZS, ale také IZS jako celku.

2. Současný stav

2.1 OBECNÉ ZÁKLADY TEORIE A SYSTÉMU VZDĚLÁVÁNÍ

2.1.1 Vymezení základních pojmů

Základní pojmy:

1. Edukační proces, edukace - proces, ve kterém edukátor (osoba záměrně předávající určité informace) vyučuje edukanta (osoba záměrně přijímající informace).
2. Struktura edukačního procesu - skládá se z účastníků edukačního procesu a faktorů vstupujících do něj.
3. Učení - je definováno v podobách verbálně kognitivních, sociálních a senzomotorických. Podle záměru se dá rozčlenit na samovolné, záměrné a řízené.
4. Edukační konstrukt - teoretické výtvořiny zasahující do reálných edukačních procesů (učebnice, učební plány, vzdělávací programy ...).
5. Edukační realita - součet všech faktorů prostředí, v němž probíhá edukační proces.

Z výše uvedených bodů vychází princip moderní edukační vědy tj. moderní edukační věda se zabývá celou edukační realitou (1, 2).

Už od starověku se hledali pomyslné linie pro usměrňování edukačního procesu. Snaha a úsilí postupně dostávaly své podoby v základních vědeckých oborech – matematika, astronomie filosofie atd.. Potřeby edukace se radikálně změnily během posledních desítek let. Explóze informací z edukace, na místo původního „podřadného“ poslání, naprosto samostatnou vědu právoplatně postavenou mezi ostatní vědní disciplíny.

Dnes nestačí pouhé definování informací, které má edukant přijmout. Je třeba hledat co nejefektivnější metody pro edukační proces, ve kterém se dnes využívá nejen klasického výkladu vyučujícího, ale vstupuje do něj řada medií, z nichž jedním z nejvýznamnějších pro nezáměrné osvojování informací je například televize. Nejkontroverznějším z moderních medií se během pár let stal internet, který umožňuje edukantům prakticky

neomezený přístup k informacím všeho druhu, ale zde se problém nachází ve kvalitě informací (1, 2, 9).

Je třeba najít co nejlepší kompromis v dilematu známých informací, v potřebě množství informací podaných edukantovi a kapacitními možnostmi edukanta. Z těchto a mnoha jiných důvodů vstoupila do edukačního procesu teorie kurikula a zaujala nezastupitelné místo.

Pojem didaktická komunikace:

Didaktická komunikace je chápána jako obousměrná komunikace mezi edukátorem a edukantem, která zahrnuje všechny složky optimálního edukačního procesu (motivace, přenos informace, učební metody z hlediska cílů, permanentní analýzu, diagnostiku a vyhodnocování činnosti a výkonu edukanta).

V rámci didaktické komunikace probíhá transformační proces, který je charakterizovaný sledem transformací T1, T2, T3, T4, a T5, které postupují od fáze F0 až F5. (1, 2).

Fáze F0 je vědecký systém daného oboru. Je to tzv. vědecký pojmově-poznatkový systém, který je složen ze všech odborných pojmů a poznatků, vědeckých teorií, aplikací a interpretací teorie v daném stavu vývoje vědní disciplíny (1,2).

Transformace T1 – výsledkem je kognitivní model, čili vědecký systém (uspořádaný systém pojmů a teorií – F1).

Transformace T2 – výsledkem je přechod kognitivního modelu do didaktického systému (obsah vzdělávání přizpůsobený kognitivní úrovni edukantů, z hlediska koncepce a cílů vzdělávání – F2).

Transformace T3 – výsledkem je přechod didaktického systému do výukového projektu (učivo konkretizované v osnovách, učebních plánech, učebnicích, se zřetelem na koncepci a cíle vzdělávání – F3). Prostřednictvím T3 se realizuje edukační proces.

Transformace T4 – výsledkem jsou výstupy edukačního procesu (vědomosti, znalosti a kompetence edukantů – F4)

Transformace T5 – výsledkem jsou aplikované vědomosti, znalosti a kompetence edukantů (vědomosti a znalosti aplikované v praxi – F5).

2.1.2 Teorie kurikula

Učivo je dynamickým otevřeným systémem, do kterého vstupuje mnoho faktorů od moderních medií, nepřetržitě chrlící různé informace chtě nechtě ovlivňující edukanty, až po iniciativu vyučujícího i žáka samotného. Z těchto důvodů vznikl poměrně nový termín – kurikulum (7).

Tři základní roviny pojmu kurikula (14):

- vzdělávací program, projekt, plán
- průběh studia a jeho obsah
- obsah veškeré školní zkušenosti žáků, její plánování a hodnocení

Výklad pojmu kurikula se liší podle názorů odborníků zabývajících se touto problematikou. V principu je vykládáno ve dvou rovinách, buď jakou souhrn učebních plánů, osnov a popřípadě vzdělávacích programů nebo obsah všeho s čím se edukant ve školní výuce setkává a osvojuje si (1, 7, 14).

Variantní formy kurikula:

1. Konceptuální kurikulum (CT1) - soubor toho co má být obsahem výuky
2. Zamýšlené kurikulum (CT2) - lze rozdělit do dalších tří rovin (samotná náplň vzdělávání, využití obsahu edukátorem a edukantem, a výsledek, tj. změny v edukantovi)
3. Projektové kurikulum a implementované kurikulum-1 (CT3) - realizace edukace ve smyslu zaměření na technologii vyučování
4. Implementované kurikulum-2 (CT4) - seberealizace edukanta, používání jím osvojených informací
5. Dosažené kurikulum (CT5) - součet osvojených poznatků s vlastním principem myšlení edukanta.

Aplikace výše uvedených forem existencí kurikula pro praxe pak dává možnost vzniku různých vzdělávacích systémů. Postupností transformačně na sebe navazujících variantních forem kurikula vzniká kurikulární proces (1). Ten vede od uspořádání pojmů, teorií a poznatků vědeckého systému dané disciplíny, vymezení cílů, realizace koncepčního záměru, až k osvojení poznatků edukantem a jím aplikovaných poznatků do praxe.

2.1.3 Systém vzdělávání v České republice

V současné době poskytuje vzdělávací systém ČR tyto školní instituce (43):

- a) školy poskytující ucelený společensky uznávaný stupeň vzdělání:
 - základní školy
 - střední školy
 - konzervatoře
 - speciální školy
 - vyšší odborné školy
 - vysoké školy
- b) školy neposkytující stupeň vzdělání
 - mateřské školy
 - střední a vyšší odborné školy poskytující „odborné pomaturitní studium“
 - jazykové školy
 - instituce dalšího vzdělávání

Předškolní vzdělávání

Určeno dětem od 3 do 6 let. Účelem tohoto stupně je osvojování základních pravidel chování a rozvíjení komunikačních dovedností nenásilnou formou. Dále pomáhá rozvinout vývoj dítěte před vstupem do základní školy a podporuje děti se speciálními vzdělávacími potřebami (49).

Základní stupeň vzdělání

Probíhá v délce 9 let, zpravidla od 6 do 15 roku dítěte. Ukončeným základním vzděláním se myslí ukončení devítileté základní školy, šestiletého či osmiletého gymnázia nebo konzervatoře (49).

Střední stupeň vzdělání

- střední vzdělání s maturitní zkouškou
- střední vzdělání s výučním listem
- nástavbové studium pro absolventy s výučním listem zakončené maturitní zkouškou
- konzervatoře ukončené maturitní zkouškou nebo absolutoriem
- střední vzdělání pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami zakončeno závěrečnou zkouškou

Předpokladem nástupu do středního stupně vzdělávání je dokončení stupně základního. Student se může vzdělávat formou denní, večerní, dálkovou, distanční a kombinovanou. Studium je možno absolvovat na šestiletých a osmiletých gymnáziích nebo na středních školách v délce čtyř let (u forem jiných než denních bývá studium obvykle o rok prodlouženo). Studium se ukončuje složením maturitní zkoušky a dokladem je maturitní vysvědčení.

Další možností absolvování středního stupně vzdělání je tříleté studium se zaměřením na výkon kvalifikovaných činností, které není zakončené maturitní zkouškou (neumožňuje pokračovat v dalších stupních vzdělávání), ale závěrečnou zkouškou a dokladem je výuční list. Absolvent pak má možnost doplnění středního vzdělání formou nástavbového studia, které je zakončeno maturitní zkouškou (49).

Vyšší odborného vzdělání

Obvyklá délka tohoto typu studia je tři roky. Podmínkou pro přijetí je dokončené úplné středoškolské vzdělání, tzn. ukončené úspěšnou maturitní zkouškou. Studentům poskytuje praktickou přípravu pro výkon budoucího povolání, kde není zapotřebí vysokoškolský diplom. Studium je zakončeno absolutoriem a získaný titul je DiS – diplomovaný specialista (49).

Vysokoškolské vzdělání

- bakalářský studijní program
- magisterský studijní program
- doktorský studijní program

Vysoké školy jsou státní, veřejné a soukromé. Státní vysoké školy nemají právní subjektivitu a spadají pod ministerstvo, pod kterým je instituce zřízena. Veřejné školy jsou

veřejnoprávními institucemi, jejichž zřízení či zrušení podléhá zákonu. Soukromé vysoké školy má možnost založit právnická osoba, splní-li kritéria pro zřízení vysoké školy, které jí udává zákon. Činnost takovéto instituce pak následně musí dodržovat pravidla stanovené zákonem pro vysoké školy.

Bakalářské a magisterské studijní programy jsou určeny pro uchazeče s ukončeným úplným středoškolským vzděláním. Podmínkou pro přijetí do navazujících magisterských studijních programů je úspěšné ukončení programu bakalářského. Bakalářské studijní programy probíhají v délce tří až čtyř let, navazující magisterské programy mohou mít délku od jednoho do tří let, a samostatné magisterské programy jsou v délce od čtyř do šesti let. Formy studia jsou buď prezenční nebo distanční.

Do doktorských studijních programů mají možnost nastoupit absolventi magisterských studijních programů, kteří mají zájem pokračovat v oblastech svého předešlého studia a vyvíjet v nich samostatnou aktivitu a vědeckou činnost (49).

Základní rozdělení vzdělání při výkonu odborných profesí

Primární rozdělení vzdělání zaměstnanců vykonávajících odborné profese je možno dělit do dvou skupin, a to (9):

1. kategorie

Požadované odborné vzdělání – dosažení požadovaného stupně vzdělání prostřednictvím stávajících škol a oborů (výuční a maturitní obory, na ně pak navazující vyšší odborné a vysokoškolské vzdělání)

2. kategorie

Další profesní vzdělávání – určené k doplnění potřebných znalostí pro konkrétní zaměstnání a následné aktualizace a prohlubování znalostí z daného oboru v celém dalším profesním životě.

2.2 VZDĚLÁVÁNÍ V OBLASTI KRIZOVÉHO ŘÍZENÍ

Vzdělávání v oblasti krizového řízení se v základech opírá o několik zákonů, odvozených legislativních předpisů a jiných dokumentů zabývajících se problematikou Národního programu rozvoje vzdělávání v České republice a legislativními oblastmi „jako jsou krizové řízení, obrana státu, vnitřní bezpečnost a veřejný pořádek, ochrana obyvatelstva, ochrana ekonomiky, integrovaný záchranný systém a hospodářská opatření pro krizové stavy. Neopomenutelnou oblastí je pak také rozsah působnosti a úkolů orgánů krizového řízení, ministerstev a jiných správních úřadů (8).

Základním dokumentem se stala „Koncepte vzdělávání v oblasti krizového řízení“ z unesení Bezpečnostní rady státu (BRS) č. 211/2001. V dnešní době je vzhledem k novým legislativním normám nutná připravovaná aktualizace. Tato koncepte pokrývá problematiku krizového řízení, obrany státu, vnitřní bezpečnosti a pořádku, ochrany obyvatelstva, ochrany ekonomiky, integrovaného záchranného systému a hospodářských opatření pro krizové stavy. Po odborné stránce byla koncepte realizovaná Ministerstvem vnitra ve spolupráci s Ministerstvem obrany a Správou státních hmotných rezerv. Koordinací vzdělávacího procesu provádělo Ministerstvo vnitra, přesněji generální ředitelství HZS ČR, které následně s náměstkem ministra vnitra ustanovilo dne 31. října 2001 mezirezortní pracovní skupinu složenou ze zástupců Ministerstva vnitra, Ministerstva obrany, Správy státních hmotných rezerv a od roku 2003 i zástupcem Ministerstva zdravotnictví. Předložením „Zprávy o plnění usnesení BRS č. 211/2001 ke Koncepti vzdělávání v oblasti krizového řízení“ dne 21. září 2003 a následném schválení VCNP č. 180, bylo po projednání a usnesení BRS č. 93/2004 přijato nové opatření. Toto opatření ukládalo 1. místopředsedovi vlády a ministrově vnitra ve spolupráci s ministrem obrany, zdravotnictví, školství, mládeže a tělovýchovy a předsedou Správy státních hmotných rezerv zabezpečení aktualizace Koncepte vzdělávání v souladu s reformou veřejné správy a sní související nově upravené legislativní normy pro přípravu a vzdělávání státních zaměstnanců, zaměstnanců správních úřadů a úředníků územních samosprávních celků (8).

V dnešní době se do procesu profesního vzdělávání zapojili i některé vyšší odborné školy a vysoké školy.

2.3 INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM (IZS)

2.3.1 Popis IZS

Historie IZS začíná v roce 1993 usnesením vlády č. 246/1993, kdy bylo schváleno jeho 13 zásad. V dnešní době je základním právním dokumentem zákon č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému, dále pak změny některých zákonů, ve znění zákonů č. 320/2002 Sb. a vyhláška č. 328/2001 Sb. o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému ve znění vyhlášky č. 429/2003 Sb.

Ze základní definice IZS vyplývá, že se nejedná o žádnou organizaci či instituci, ale o vymezení definice spolupráce mezi jednotlivými právně samostatnými složkami. Od základní definice a struktury IZS se následně odvíjí i systém vzdělávání, je proto nevyhnutelné uvést zde podobu jeho struktury s popisem jednotlivých složek (51):

Základní složky

- a) Hasičský záchranný sbor ČR a jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí území kraje jednotkami požární ochrany
- b) Zdravotnická záchranná služba
- c) Policie ČR

Základní složky zajišťují nepřetržitou pohotovost pro příjem ohlášení vzniku mimořádné události, její vyhodnocení a neodkladný zásah v místě mimořádné události. Z těchto důvodů jsou síly a prostředky základních složek IZS rozmístněné rovnoměrně po celé České republice. Při své činnosti postupují na základě právních předpisů, kterými jsou zřízeny (Zákon č.238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru ČR a o změně některých zákonů, Zákon č.283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů, Vyhláška č.434/1992 Sb., o zdravotnické záchranné službě, ve znění pozdějších předpisů a další) a podle zákona č. 239/2000 Sb. o IZS.

Ostatní složky

- a) Vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil
- b) Ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory
- c) Ostatní záchranné sbory
- d) Orgány ochrany veřejného zdraví, v době krizových stavů se stávají ostatními složkami IZS také odborná zdravotnická zařízení na úrovni fakultních nemocnic pro poskytování specializované péče obyvatelstvu
- e) Havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby
- f) Zařízení civilní ochrany
- g) Neziskové organizace a sdružení občanů, která lze využít k záchranným a likvidačním pracím

Plánovanou pomoc na vyžádání jsou pak povinny poskytnout:

- a) Ministerstva, územní správní úřady, orgány krajů a obcí v mezích své působnosti
- b) Právnícké a fyzické osoby, které jsou vlastníkem nebo uživatelem stavby civilní ochrany nebo stavby dotčené požadavky civilní ochrany
- c) Zdravotnická zařízení
- d) Vojenské záchranné útvary
- e) Ostatní osoby, které se k tomu smluvně zavázaly

Ostatní složky IZS poskytují při záchranných a likvidačních pracích plánovanou pomoc na vyžádání. Začlenění ostatních složek do IZS se provádí se ve smyslu § 21 zákona o IZS. Plánovanou pomocí na vyžádání se pro účely zákona o IZS rozumí předem písemně dohodnutý způsob poskytnutí pomoci při provádění záchranných a likvidačních prací obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, krajskému úřadu, Ministerstvu vnitra nebo základním složkám integrovaného záchranného systému dotčenou ostatní složkou IZS. Složka, která uzavře, nejčastěji s HZS ČR, dohodu o plánované pomoci na vyžádání je zahrnuta spolu se základními složkami do poplachového plánu IZS kraje nebo do ústředního poplachového plánu. Dohody o plánované pomoci mohou uzavírat i ostatní základní složky, ale tyto subjekty poplachové plány neevidují (51).

2.3.2 Hasičský záchranný sbor ČR a jednotky požární ochrany a systém vzdělávání jejich pracovníků

HZS a jednotky požární ochrany (PO) tvoří systém požární ochrany ČR (zákon č. 133/1985 Sb.). V roce 2001 proběhlo sloučení HZS ČR s Hlavním úřadem civilní ochrany, proto je dnes tento orgán v pozici základního kamene v přípravách státu na mimořádné události. Hlavní oblasti, ve kterých HZS ČR plní své povinnosti jsou integrovaný záchranný systém, krizové řízení a požární ochrana. Základním úkolem HZS ČR je ochrana životů, zdraví obyvatel a majetku před požáry, dále pak poskytování účinné pomoci při řešení mimořádných událostí ve spolupráci se zbývajícími složkami IZS (50).

ORGANIZAČNÍ STRUKTURA HZS ČR, KOMPETENCE A POVINNOSTI JEDNOTLIVÝCH SEKCÍ

HZS ČR je organizačně rozdělen na několik hierarchických úrovní. Na základě existence těchto organizačních úrovní vyplývá i potřeba odborného a profesního vzdělávání pracovníků HZS ČR. Podle náplně činnosti jednotlivých sekcí organizační struktury jsou potom prováděna jednotlivá školení a instruktáže, která vycházejí mimo jiné i z činnosti sekce IZS a operační činnosti. Tím je částečně zajištěno i doplňkové odborné a profesní interní vzdělávání celého IZS. Níže jsou vyjmenovány a popsány jednotlivé sekce organizační struktury IZS (26).

Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR (GŘ):

GŘ HZS ČR je součástí Ministerstva vnitra a spadá pod něj 14 hasičských záchranných sborů krajů. GŘ ve spolupráci s hasičskými záchrannými sbory krajů, zajišťuje vzdělávací, technická a účelová zařízení hasičského záchranného sboru.

Kancelář generálního ředitele HZS ČR:

Organizuje a koordinuje činnosti generálního ředitelství HZS ČR jako agendy v oblastech personalistiky, práva, vzdělávání, styku s veřejností, informací i zahraničí spolupráce. Je dále rozdělena na odbor personální a další oddělení.

- a) odbor personální
 - oddělení personální
 - oddělení vzdělávání
 - oddělení PaM (personální a mzdové)
- b) další oddělení
 - oddělení organizační
 - oddělení právní
 - pracoviště redakce
 - oddělení zahraničí a strukturálních fondů

Sekce integrovaného záchranného systému a operačního řízení

- a) Odbor integrovaného záchranného systému a výkonu služby:
 - oddělení integrovaného záchranného systému
 - oddělení jednotek PO
 - oddělení strojní a chemicko-technické služby
 - psychologické pracoviště
- b) Odbor operačního řízení
 - oddělení operačního a informačního střediska (OPIS)
 - oddělení analýz a statistiky
- c) Odbor komunikačních a informačních systémů
 - oddělení spojení a varovacích systémů
 - oddělení informatiky

Sekce pro civilní a nouzovou připravenost

- a) Odbor prevence
 - oddělení organizace a metodiky prevence
 - oddělení technické prevence
- b) Odbor ochrany obyvatelstva a krizového řízení
 - oddělení ochrany obyvatelstva
 - oddělení krizového řízení

- oddělení instruktáží a školení
 - c) Odbor civilní nouzové připravenosti a strategií
- oddělení civilní nouzové připravenosti
- oddělení strategií

Sekce ekonomická

- a) Odbor finanční
 - oddělení rozpočtu, analytiky a rozborové činnosti
 - oddělení finančního účetnictví, výkaznictví a statistiky
 - oddělení kapitálových výdajů a věcného plánování
- b) Odbor provozní a správy majetku
 - oddělení správy majetku a veřejných zakázek
 - oddělení správy nemovitého majetku
 - oddělení nákupu majetku a služeb
 - oddělení provozu a správy objektu

2.3.3 Policie ČR

Policie České republiky (PČR) je ozbrojený bezpečnostní sbor, s působností po celé ČR. PČR plní úkoly ve věcech vnitřního pořádku a bezpečnosti ,v rozsahu vymezeném zákony a právními předpisy. PČR má právo při řešení svých povinností spolupracovat s mezinárodními organizacemi, policejními institucemi a bezpečnostními sbory jiných států. Pravomoc a povinnosti policie ČR stanovuje především zákon č. 283/1991 Sb. O Policii České republiky, který udává i organizační strukturu a princip řízení tohoto útvaru (11, 24, 32).

SLUŽBY POLICIE ČR

Nejedná se o organizační složky nebo jednotky policie ČR, ale pojem „služba Policie ČR“ představuje základní činnosti, které policie vykonává.

- služba pořádkové policie
- služba kriminální policie a vyšetřování
- služba dopravní policie
- služba správních činností
- ochranná služba
- služba cizinecké a pohraniční policie
- služba rychlého nasazení
- služba železniční policie
- letecká služba (11)

ÚKOLY POLICIE ČR

- chrání bezpečnost osob a majetku
- spolupůsobí při zajišťování veřejného pořádku, a byl-li porušen, činí opatření k jeho obnovení
- vede boj proti terorismu
- odhaluje trestné činy a zjišťuje jejich pachatele
- koná vyšetřování o trestných činech
- zajišťuje ochranu státních hranic ve vymezeném rozsahu
- zajišťuje ochranu ústavních činitelů České republiky a bezpečnost chráněných osob, kterým je při jejich pobytu na území České republiky poskytována osobní ochrana podle mezinárodních dohod
- zajišťuje ochranu zastupitelských úřadů, ochranu sídelních objektů Parlamentu, pokud zákon nestanoví jinak, prezidenta republiky, Ústavního soudu, ministerstva zahraničních věcí, ministerstva vnitra a dalších objektů zvláštního významu pro vnitřní pořádek a bezpečnost, které určí vláda na návrh ministra vnitra; rovněž zajišťuje ochranu objektů, pro které taková ochrana vyplývá z mezinárodní dohody, kterou je Česká republika vázána.
- dohlíží na bezpečnost a plynulost silničního provozu a spolupůsobí při jeho řízení
- odhaluje přestupky a některé projednává, stanoví-li tak zákon

- vede evidence a statistiky potřebné pro plnění svých úkolů
- vyhledává celostátní pátrání; přitom je oprávněna zveřejňovat údaje nezbytné k identifikaci hledaných osob
- na základě vyznamenání orgány Vězeňské služby České republiky provádí úkony související s bezprostředním pronásledováním osob, které uprchly z výkonu vazby nebo z výkonu trestu odnětí svobody
- zadržuje svěřence s nařízenou ústavní nebo uloženou ochrannou výchovou, kteří jsou na útěku, a spolupůsobí při jejich vyhledávání.
- zajišťuje pohotovostní ochranu jaderných zařízení, která určí vláda České republiky, a podílí se na fyzické ochraně jaderného materiálu při jeho přepravě
- kontroluje doklady o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla
- plní úkoly při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku (53)

ORGANIZAČNÍ STRUKTURA POLICIE

- Policejní prezidium České republiky
- Útvary policie s působností pro celé území České republiky
- Útvary policie s územně vymezenou působností (24)

Policejní prezidium ČR

Police ČR je organizační složkou ministerstva vnitra. Policejní prezident, který stojí v čele Police ČR, odpovídá za činnost celé policie přímo ministru vnitra. Se souhlasem vlády ČR jmenuje a odvolává policejního prezidenta pouze ministr vnitra. Z kompetence dané zákonem jmenuje Policejní prezident do funkce náměstky do čtyř základních sekcí (24):

- sekce pro trestní řízení
- sekce pro uniformovanou policii
- sekce pro ekonomiku
- sekce bez specificky vymezené způsobilosti (náměstek policejního prezidenta)

Útvary s působností po celé ČR

- útvar odhalování nelegálních výnosů a daňové kriminality SKPV (služba kriminální policie a vyšetřování)
- útvar pro odhalování organizovaného zločinu SKPV
- útvar odhalování korupce a finanční kriminality SKPV
- útvar zvláštních činností SKPV
- útvar speciálních činností SKPV
- národní protidrogová centrála SKPV
- útvar pro ochranu ústavních činitelů ochranné služby
- útvar pro ochranu prezidenta ČR ochranné služby
- letecká služba
- služba cizinecké a pohraniční policie
- útvar rychlého nasazení
- úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu SKPV
- kriminalistický ústav

Útvary s územně vymezenou působností

- správy krajů
- správa hlavního města Prahy
- okresní ředitelství na území okresů
- městská ředitelství Brno, Ostrava a Plzeň
- obvodní ředitelství Praha I až IV

POSTAVENÍ POLICIE V INTEGROVANÉM ZÁCHRANNÉM SYSTÉMU

Činnost Policie v integrovaném záchranném systému lze rozdělit do dvou základních skupin:

- a) činnost při přípravě a řešení mimořádných událostí v oblasti přírodních katastrof a průmyslových havárií
- b) činnost při přípravě a řešení mimořádných událostí v oblasti veřejného pořádku a bezpečnosti

Základní činnost policie při řešení mimořádných událostí nejčastěji spočívá v:

- uzavírání místa zásahu a omezení vstupu osob, jejichž přítomnost zde není potřebná
- zachraňování bezprostředně ohrožených osob, zvířat nebo majetku, případně provádění evakuace
- regulování volného pohybu osob a dopravy v místě zásahu a jeho okolí
- poskytování nutných informací osobám příbuzným osob postižených mimořádnou událostí
- dokumentování údajů a skutečností za účelem zjištění a objasnění příčin vzniku mimořádné události

Jedná-li se o oblast pořádku a bezpečnosti při řešení mimořádných událostí zapojuje se Policie ČR jako celek a uplatňují se ve spolupráci jednotlivé služby Policie ČR.

- oprávnění požadovat vysvětlení
- oprávnění požadovat prokázání totožnosti
- zajištění
- oprávnění k omezení pohybu agresivních osob
- oprávnění odebrat zbraň
- oprávnění k prohlídce dopravních prostředků
- oprávnění při zajišťování bezpečnosti chráněných osob
- oprávnění zákazu vstupu na určená místa

- oprávnění při zajišťování bezpečnosti civilní letecké dopravy

2.3.4 Zdravotnická záchranná služba

Zdravotnická záchranná služba (ZZS) je jednotný státem garantovaný systém, umožňující nepřetržité a odborné zabezpečení přednemocniční péče. Poněkud se však liší od předešlých dvou základních složek integrovaného záchranného systému (HZS, PČR). Nejvýraznějším a zároveň nejpodstatnějším rozdílem je organizační struktura ZZS. Ve struktuře ZZS neexistuje profesně nadřazená osoba celému systému jako je tomu v případě HZS, kde je touto osobou generální ředitel, nebo PČR v čele s policejním prezidentem. V platných zdravotních zákonech není zdravotnická záchranná služba jako taková vůbec uvedena, proto se řídí podle zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu ve znění pozdějších předpisů. Vznik ZZS umožnila vyhláška č. 434/1992 SB., o záchranné službě (6).

ZÁKLADNÍ ÚKOLY ZZS

ZZS poskytuje neodkladnou přednemocniční péči při stavech, které (47):

- bezprostředně ohrožují život postiženého,
- mohou vést k prohlubování chorobných změn k náhlé smrti,
- způsobí bez rychlého poskytnutí odborné první pomoci trvalé chorobné změny,
- způsobují náhlé utrpení a náhlou bolest,
- způsobují změny v chování a jednání postiženého, ohrožují jeho samotného nebo jeho okolí.

Povinností ZZS je nepřetržité zabezpečení, organizace a řízení prostřednictvím jednotného spojového systému který zajišťuje:

- příjem, zpracování a vyhodnocení tísňových výzev. Na základě těchto informací určení nejvhodnějšího způsobu poskytnutí přednemocniční neodkladné péče.

- poskytnutí nebo zajištění přednemocniční neodkladné péče v místě vzniku úrazu nebo náhlého onemocnění, v průběhu dopravy a předávání v odborně způsobilém zdravotnickém zařízení.
- dopravu raněných, nemocných a rodiček v podmínkách přednemocniční neodkladné péče mezi zdravotnickými zařízeními
- dopravu, která souvisí s plněním úkolů transplantačního programu
- dopravu raněných a nemocných při zajištění podmínek přednemocniční neodkladné péče ze zahraničí do České republiky.
- přednemocniční neodkladnou péči v průběhu likvidace zdravotních následků hromadných neštěstí a katastrof
- koordinaci spolupráce s praktickými a žurnálními lékaři a s lékařskou službou první pomoci
- rychlou přepravu odborníků, popřípadě léků, krve a jejích derivátů a biologických materiálů k zajištění neodkladné péče do zdravotnických zařízení, které těmito prostředky nedisponují (47).

ORGANIZAČNÍ STRUKTURA ZZS

Zřizovateli ZZS jsou kraje ,a jako krajská zařízení jsou samostatným právním subjektem zodpovídající se zřizovateli. Síť zdravotnické záchranné služby tvoří hierarchická struktura, která má za úkol zabezpečit poskytnutí přednemocniční neodkladné péče do 15 minut od přijetí tísňové výzvy s výjimkou případů hodných zvláštního zřetele.

Síť zařízení a vnitřní členění:

1) územní střediska

- řídicí úsek
- zdravotnické operační středisko
- středisko letecké záchranné služby

Nacházející se v Hradci Králové, Ústí nad Labem, Liberci, Plzni, Českých Budějovicích, Jihlavě, Brně, Olomouci a Ostravě a územní střediska pro Středočeský kraj, Karlovarský kraj, Pardubický kraj a Zlínský kraj.

2) oblastní střediska

- řídicí úsek
- zdravotnické operační středisko

Jsou druhým stupněm struktury a zajišťují funkci ZZS v místech, kde nepůsobí střediska územní (např. Most, Chomutov, Svitavy apod.)

3) výjezdová místa a výjezdové skupiny

- skupiny, technický úsek a krizový útvar zajišťující koordinaci postupu s ostatními složkami integrovaného záchranného systému.

Začleněná při územních střediscích nebo oblastních střediscích. Dále pak výjezdová místa a skupiny zřizované fyzickými osobami, obcemi nebo jinými právními osobami začleněné do sítě ZZS na základě smlouvy s územním nebo oblastním střediskem (47).

Typy výjezdových skupin:

- a) rychlá lékařská pomoc (RLP): která se skládá nejméně ze tříčlenné posádky a to řidičů–záchranářů nebo středních zdravotnických pracovníků–záchranářů a lékaře zastávajícího pozici vedoucího skupiny.
- b) Rychlá zdravotnická pomoc (RZP): nejméně dvoučlenná posádka ve složení řidičů–záchranářů nebo středních zdravotnických pracovníků–záchranářů, z nichž jeden je ve funkci vedoucího skupiny.
- c) Letecká záchranná služba: zdravotnická část posádky se musí skládat nejméně ze dvou členů a to ve složení lékař a záchranář (47).

2.3.5 systém vzdělávání pracovníků IZS

ZÁKLADNÍ ROZDĚLENÍ VZDĚLÁNÍ V IZS

Primární rozdělení vzdělávání zaměstnanců základních složek IZS je rozděleno na dvě skupiny (kategorie 1 a 2).

1. kategorie

Požadovaným odborným vzděláním je dosažení požadovaného stupně vzdělání prostřednictvím stávajících škol a oborů (výuční a maturitní obory a na ně pak navazující vyšší odborné a vysokoškolské vzdělání).

2. kategorie

Do této kategorie spadá další profesní vzdělávání, které je určeno k doplnění potřebných znalostí pro konkrétní zaměstnání a následnou aktualizaci a prohlubování znalostí v daného oboru v celém dalším profesním životě.

VZDĚLÁVÁNÍ PRACOVNÍKŮ HASIČSKÉHO ZÁCHRANNÉHO SBORU ČESKÉ REPUBLIKY

Vzdělání v rámci HZS ČR

Kategorie 1. :požadované vzdělání

- Blok A: školy spadající pod Ministerstvo vnitra
- Blok B: školy spadající pod Ministerstvo školství

Kategorie 2.: další profesní vzdělání

- možnosti dalšího profesního vzdělání a instituce, které tyto možnosti poskytují

KATEGORIE 1.

Blok A

Střední odborná škola požární ochrany a vyšší odborná škola požární ochrany ve Frýdku - Místku

Zřizovatelem školy je Ministerstvo vnitra ČR. Posláním tohoto institutu je vzdělání odborníků v oblasti požární ochrany. Na střední škole probíhá výuka prostřednictvím denního studia čtyřletého oboru pro žáky vycházejících z devátých tříd základních škol, která byla znovu obnovena od školního roku 2006-2007. Hlavní náplní školy je však vzdělávání dospělých formou distančního studia, a to buď v podobě programu Vyšší odborné školy nebo v podobě celoživotního vzdělávání v rámci odborných kurzů.

Absolventi SOŠ a VOŠ pak nachází uplatnění v oblastech:

- příslušník HZS kraje v oblasti represe (hasič) nebo prevence (státní požární dozor)
- zaměstnanec HZS podniku
- osoba odborně způsobilá pro preventivní činnost v organizacích
- podnikatelská činnost
- možnost dalšího studia na VŠ

a) Výuka SOŠ:

Pro žáky devátých tříd je připraven čtyřletý obor „požární ochrana“ zakončený maturitní zkouškou z českého jazyka a literatury, matematiky nebo cizího jazyka (angličtina, němčina), a z praktické a teoretické části bloku odborných předmětů. Pro absolventy, kteří mají zájem o další vzdělávání je připravena VOŠ.

- obor: Požární ochrana

b) Výuka VOŠ:

V návaznosti na SOŠ je připraven tříletý studijní obor na VOŠ. Obor je pouze ve formě distančního studia, a to proto, že není určen pouze pro absolventy oboru Požární ochrana,

ale hlavně pro studenty již zaměstnané, (příslušníci HZS ČR), kteří jsou cílovou skupinou vzdělávací instituce ve Frýdku – Místku.

- obor: Prevence rizik a záchranářství – tříleté dálkové vyšší odborné studium

c) Další formy vzdělávání ve Frýdku – Místku

Vzdělávací instituce ve Frýdku – Místku se účastní programu celoživotního vzdělávání příslušníků HZS prostřednictvím kurzu. Škola pořádá kurzy odborné přípravy - požární prevence a jazykové přípravy zakončené jazykovou zkouškou MV 1. stupně.

SOŠ PO a VOŠ PO MV ve Frýdku - Místku má také pověření vydávat osvědčení o odborné způsobilosti odborně způsobilých osob (odst. 1) a techniků požární ochrany (odst. 2) § 11 zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů. Žadatel musí splňovat: Absolvoval SOŠ PO a VOŠ PO MV ve Frýdku – Místku nebo jiné vysokoškolské studium zaměřené na danou problematiku. V případě, že neabsolvoval žádné vzdělání se zaměřením na požární ochranu, podá si uchazeč přihlášku libovolné regionální komisy jmenované ministrem vnitra, a v určeném termínu vykoná zkoušku (26, 17) .

Blok B

Střední školy (30):

a) Integrovaná střední škola v Karviné

- obor: strojník požární techniky – čtyřletý maturitní obor (36)

b) Integrovaná střední škola energetická Chomutov

c) Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Dubno

- obor: strojník požární techniky – čtyřletý maturitní obor (19)

d) Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Kladno (34)

- obor: strojník požární techniky

Vysoké školy:

Vysoká škola báňská Technická univerzita Ostrava – Fakulta bezpečnostního inženýrství

a) bakalářské obory:

- Bezpečnost práce a procesů
- Havarijní plánování a krizové řízení
- Technická bezpečnost osob a majetku
- Technika požární ochrany a bezpečnosti průmyslu

b) magisterské obory

- Bezpečnostní inženýrství
- Technika požární ochrany a bezpečnosti průmyslu

c) doktorské studium

- Požární ochrana a bezpečnost průmyslu (42)

Další možností vzdělávání je absolvování oborů příbuzných s problematikou HZS ČR a následné doplnění znalostí v rámci odborných kurzů.

Některé vysoké školy se zaměřením na danou problematiku:

a) Jihočeská univerzita – Fakulta zdravotně sociální

- obor: Ochrana obyvatelstva se zaměřením na chemické, biologické, radiologické a jaderné noxy a výbušniny – tříletý bakalářský obor (44)

b) Vysoké technické učení v Brně – Fakulta chemická

- obor: Krizové řízení a ochrana obyvatelstva – tříletý bakalářský obor (20)

KATEGORIE 2

Odborná učiliště požární ochrany:

Odborná učiliště požární ochrany nejsou určena ke klasickému dennímu studiu. Tato vzdělávací zařízení jsou zaměřena pouze na příslušníky HZS ČR, velitele, strojníky a techniky speciálních služeb ostatních jednotek požární ochrany a pro některé zaměstnance podniků. Odborná učiliště PO jsou organizační složky státu MV- generálního ředitelství HZS ČR a svoji činnost mají podloženou §2 odst.8 zákona č. 238/2001 Sb., o Hasičském

záchranném sboru ČR a změně některých zákonů. Odborná učiliště PO působí zejména v oblastech organizace kurzů pro získání či prodloužení odborné způsobilosti, specializačních kurzů, dalších forem vzdělávání jako jsou semináře, přednášky, školení a instruktáže v předmětech požární ochrany, IZS, krizového řízení, ochrany obyvatelstva atd., dále zabezpečují fyzické přípravy v rámci HZS ČR. Tato vzdělávací zařízení se podílejí i na tvorbě předpisů, učebních osnov a plánů a v některých případech se organizuje i ediční činnost (26, 29).

- a) Odborné učiliště požární ochrany Frýdek - Místek
- b) Odborné učiliště požární ochrany Brno
- c) Odborné učiliště požární ochrany Chomutov
- d) Odborné učiliště požární ochrany Borovany

Ukázky kurzů, které pořádá Odborné učiliště požární ochrany v Brně (29):

- a) kurzy k získání nebo prodloužení odborné způsobilosti

Nástupní odborný výcvik:

- organizace požární ochrany
- bezpečnost práce
- technický výcvik
- věcné prostředky požární ochrany
- požární taktika
- spojení
- požární prevence
- předlékařská pomoc
- psychologická průprava

b) specializační kurzy

- nebezpečné látky: detekce, monitorování a odběr vzorků nebezpečných látek. Kurz radiální ochrany A. Kurz radiální ochrany B.
- kurz pro potápěče 1-3 stupně

- specializační kurzy pro lezce např.:

Základní odborná příprava hasičů se specializací pro práce ve výšce a nad volnou hloubkou.

Pravidelná odborná příprava hasičů se specializací pro práce ve výšce a nad volnou hloubkou.

c) doplňkové kurzy typu D

- kontrolní činnost
- stavební prevence
- zjišťování příčin vzniku požáru
- preventivně výchovná činnost
- krizové řízení a ochrana obyvatelstva
- kurz radiační ochrany
- příprava pro pracovníky vrcholového managementu na úseku operativně taktickém
- příprava pracovníků vrcholového managementu na úseku prevence
- doplňkový kurz ochrana obyvatel
- doplňkový kurz prevence

VZDĚLÁVÁNÍ PRACOVNÍKŮ POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY

Vzdělávání v rámci P ČR

Kategorie 1. :požadované vzdělání

- Blok A: školy spadající pod Ministerstvo vnitra
- Blok B: školy spadající pod Ministerstvo školství

Kategorie 2.: další profesní vzdělání

- možnosti dalšího profesního vzdělání a instituce, které tyto možnosti poskytují

KATEGORIE 1

Základní podmínky pro nástup k PČR ustanovuje stejně jako v případě HZS ČR § 13 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů.

Blok A

Tyto školy na rozdíl od ostatních policejních vzdělávacích institucí poskytují alespoň částečně vzdělání ve formě, tak jak ho známe z ostatních škol. Jsou zřízeny podle zákona § 54 odst. 2 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (25).

- Střední policejní škola Ministerstva vnitra v Holešově
 - obor: Bezpečnostně právní činnost – čtyřletý maturitní obor je určen pro zájemce s ukončenou povinnou školní docházkou.

- Střední policejní škola a Vyšší policejní škola Ministerstva vnitra v Praze
 - obor: Bezpečnostně právní činnost – tříleté vyšší odborné vzdělání, kombinovaná forma. Obor je určen pro zájemce s ukončeným středoškolským vzděláním, po absolvování základní odborné přípravy, splnění podmínek přijímacího řízení a zdravotní způsobilosti.

- Vyšší policejní škola Ministerstva vnitra v Pardubicích
 - obor: Přípravné trestní řízení

- Policejní akademie České republiky (31)
 - bakalářské obory:
 - program: Bezpečnostně právní studia
 - obor: Bezpečnostně právní studia
 - obor: Policejní činnosti
 - obor: Kriminalistika a další forenzní činnosti
 - program: Veřejná správa
 - obor: Bezpečnostní management ve veřejné správě

Doba studia je standardní jako na všech ostatních školách tj. tři roky. Prezenční forma je určena pro policisty a zaměstnance MV ČR, PČR a HZS a zároveň i pro civilní uchazeče. U kombinované formy jsou z možnosti studia vyjmuti civilní uchazeči a studium je

umožněno pouze uchazečům z řad policie, zaměstnancům MV ČR a PČR, příslušníkům Hasičského záchranného sboru a dále uchazečům z veřejné správy působícím v oboru bezpečnosti. Výjimkou jsou obory Bezpečnostně právní studia a Bezpečnostní management ve veřejné správě, kam se mohou hlásit i civilní uchazeči.

magisterské obory:

program: Bezpečnostně právní studia

- obor: Bezpečnostně právní studia

program: Veřejná správa

- obor: Bezpečnostní management ve veřejné správě

Dvouleté magisterské studium navazující na bakalářský program. Pro uchazeče je podmínkou absolvování bakalářského studia na Policejní akademii ČR a vykonání přijímací zkoušky. Do magisterského programu mají možnost hlásit se studenti i po absolvování jiných bakalářských oborů, pro ty je však připraveno zvláštní přijímací řízení v souladu s § 49 odst. 3 zákona č. 111/1998 Sb. O vysokých školách, možnost studia je ale omezena na kombinovanou formu a pouze při zařazení do skupiny „policisté“.

doktorské studium:

- obor: Bezpečnostně právní studia

Standardní doba studia je tři roky. Doktorské studium navazuje na magisterský program. Uchazeči musí být absolventi magisterského oboru PA ČR nebo oboru příbuzného.

Blok B

- TRIVIS a.s. – zřizovatel středních škol veřejnoprávních a vyšší odborné školy (38).

SOŠ

obor: Veřejnoprávní ochrana

Výuka probíhá v čtyřletém denním studiu, dvouletém denním nástavbovém studiu a v tříletém dálkovém nástavbovém studiu

VOŠ

obory: Prevence kriminality, Krizové řízení

Výuka probíhá ve tříletém denním a dálkovém studiu.

- TRIVIS, Střední škola veřejnoprávní a Vyšší odborná škola prevence kriminality a krizového řízení Praha, s.r.o.

- TRIVIS, Střední škola veřejnoprávní Jihlava, s.r.o.
- TRIVIS, Střední škola veřejnoprávní Karlovy Vary, s.r.o.
- TRIVIS, Střední škola veřejnoprávní Prostějov, s.r.o.
- TRIVIS, Střední škola veřejnoprávní Třebechovice pod Orebem, s.r.o.
- TRIVIS - Střední škola veřejnoprávní Ústí nad Labem, s.r.o.
- TRIVIS - Střední škola veřejnoprávní Vodňany, s.r.o.
 - Střední odborná škola ochrany osob a majetku s.r.o. (35)
- obory: Ochrana osob a majetku - čtyřleté denní studium
Veřejně pořádková činnost – tříleté dálkové nástavbové studium
 - Střední odborná škola ochrany osob a majetku Malé Svatoňovice s.r.o. (37)
- obory: Ochrana osob a majetku – čtyřleté denní studium
Právní administrativa – čtyřleté denní studium
Veřejně pořádková činnost – tříleté dálkové nástavbové studium
 - Střední odborná škola ochrany osob a majetku v Ostravě – Michálkovicích (16)
- obory: Ochrana osob a majetku – čtyřleté denní a dvouleté denní nástavbové studium
Veřejně pořádkové služby – tříleté dálkové nástavbové studium
Právní administrativa – čtyřleté denní studium

KATEGORIE 2

Tyto instituce zabezpečují profesní odbornost policistů České republiky. Na některých z těchto škol, jak je uvedeno výše, probíhá klasická středoškolská výuka jako na ostatních školách spadajících pod ministerstvo školství. Hlavní náplní policejních škol MV je však příprava budoucích policistů prostřednictvím kvalifikačních kurzů základní odborné přípravy a specializační kurzy (24, 25).

- Střední policejní škola a Vyšší policejní škola Ministerstva vnitra v Praze
- Střední policejní škola Ministerstva vnitra v Jihlavě
- Střední policejní škola Ministerstva vnitra v Holešově
- Střední policejní škola Ministerstva vnitra v Pardubicích
- Střední policejní škola Ministerstva vnitra v Brně

- Policejní akademie České republiky
- Školské účelové zařízení Ministerstva vnitra v Praze-Ruzyni

Ukázky kurzů:

Základní odborná příprava – poskytuje policistům odborné vzdělání v oboru bezpečnostně právní činnosti. Kurz je určen pro policisty nově přijaté, kteří splnili základní podmínku tj. úplné středoškolské vzdělání ukončené maturitní zkouškou.

Výuka je členěna do tří základních bloků:

- základy policejní činnosti
- postup policistů při provádění služebních zákroků, úkonů a činností
- metody a formy činností základních útvarů vybraných služeb Policie

Předměty vyučované v rámci základní odborné přípravy:

- právo
- služba pořádkové policie
- kriminalistika
- služba dopravní policie
- psychologie, etika policejní práce, komunikace
- příprava k použití donucovacích prostředků
- příprava k použití zbraně
- zdravotnická příprava
- informační technologie a systémy
- technika administrativy
- dopravní prostředky policie
- spojovací příprava
- integrovaný výcvik výkonu služby (modelové situace)

Specializační kurzy – po splnění základní odborné přípravy přichází na řadu možnost specializace a další celoživotní vzdělávání zajišťující nejen občanům ČR vysokou míru bezpečnosti, ale samotným policistům umožňuje profesní růst.

Možnosti specializačních kurzů např.:

- specializační kurz pro policejní inspektory
- specializační kurz pro dopravní inženýry

- specializační kurz pro policejní inspektory dálničního oddělení
- specializační kurz pro vedoucí skupin výkonu služby dopravní policie (Jihlava)
- specializační kurz příprava členů antikonfliktních týmů (Brno)
- specializační kurz krizového vyjednávání pro policisty ČR
- specializační kurz 1. stupně pro kontrolní pracovníky policie ČR (Praha)
- specializační kurz strategie řízení a krizového řízení v území (akademie)

Přehled kurzů celoživotního vzdělávání poskytovaný Policejní akademií ČR je uveden v příloze.

VZDĚLÁVÁNÍ PRACOVNÍKŮ ZDRAVOTNICKÉ ZÁCHRANNÉ SLUŽBY

Vzdělání v rámci ZZS

Kategorie 1. :požadované vzdělání

- školy spadající pod Ministerstvo školství

Kategorie 2.: další profesní vzdělání

- možnosti dalšího profesního vzdělání a instituce, které tyto možnosti poskytují

KATEGORIE A OBORY ZDRAVOTNICKÝCH PRACOVNÍKŮ

Úkoly ve zdravotnictví plní zdravotničtí pracovníci těchto kategorií: lékaři, farmaceuti, zdravotničtí pracovníci s jiným vysokoškolským vzděláním, střední zdravotničtí pracovníci, nižší zdravotničtí pracovníci a pomocní zdravotničtí pracovníci.

Zdravotničtí pracovníci jednotlivých kategorií vykonávají odbornou činnost v oborech, pro něž získali způsobilost k výkonu povolání.

Bližší náplně činnosti jednotlivých kategorií a oborů zdravotnických pracovníků určuje ministerstvo zdravotnictví České socialistické republiky (46).

Požadavky na vzdělávání se odvíjí od základních kategorií zaměstnanců (47).

- Lékař zdravotnické záchranné služby
- zdravotní sestra
- výjezdová zdravotní sestra

- dispečerka operačního střediska
- záchranář
- diplomovaný zdravotnický záchranář
- zdravotnický záchranář
- řidič
- řidič vozidla rychlé lékařské pomoci
- řidič vozidla rychlé zdravotnické pomoci
- řidič vozidla dopravy nemocných a raněných

KATEGORIE 1.

Lékař zdravotnické záchranné služby:

Pro povolání lékaře neexistuje žádná jiná možnost než studium na lékařských fakultách v oboru Všeobecné lékařství. Studium je umožněno na těchto univerzitách (33):

- a) Univerzita Karlova v Praze (18)
 - 1. lékařská fakulta
 - 2. lékařská fakulta
 - 3. lékařská fakulta
 - Fakulta lékařská Plzeň
 - Fakulta lékařská Hradec Králové
- b) Masarykova univerzita v Brně (23)
 - Fakulta lékařská
- c) Univerzita Palackého v Olomouci (41)
 - Fakulta lékařská

Zdravotní sestra, záchranář:

K dosažení vzdělání v tomto oboru slouží střední zdravotnické školy ukončené maturitou. Po absolvování SZŠ je možnost dalšího studia na vyšších odborných školách a na vysokých školách. Pro studium na vyšších a vysokých školách však absolvování SZŠ není podmínkou.

Vysoké školy poskytující odborné vzdělání pro zdravotní sestry:

- a) Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích (22)
 - Zdravotně sociální fakulty
- b) Masarykova univerzita v Brně (23)
 - Fakulta lékařská
- c) Ostravská univerzita v Ostravě (28)
 - Fakulta zdravotně sociální
- d) Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem (39)
 - Ústav zdravotnických studií
- e) Univerzita Karlova v Praze (18)
 - 1. lékařská fakulta
 - 2. lékařská fakulta
 - 3. lékařská fakulta
 - Fakulta lékařská Plzeň
 - Fakulta lékařská Hradec Králové
- f) Univerzita Palackého v Olomouci (41)
 - Fakulta lékařská
- g) Univerzita Pardubice (40)
 - Fakulta zdravotnických studií

Řidič:

Na tuto pozici nejsou kladeny žádné speciální požadavky. Dosažení odbornosti probíhá formou kurzů (10).

KATEGORIE 2.

Další vzdělávání odborných pracovníků ve zdravotnictví zahrnuje:

- specializační průpravy lékařů a farmaceutů
- nástupní praxi, pomaturitní specializační studium středních zdravotnických pracovníků
- zvláštní průpravu jiných pracovníků s vysokoškolským vzděláním. Pomaturitní studium jiných odborných pracovníků s úplným středním vzděláním pro výkon ve zdravotnictví (příloha č. 5 vyhlášky 77/1981 Sb.)
- příprava pro výkon vedoucích funkcí ve zdravotnictví

- příprava jiných odborných pracovníků pro výkon práce ve zdravotnictví
- systematické zdokonalování znalostí pracovníků ve zdravotnictví

Základní formou dalšího vzdělávání odborných pracovníků ve zdravotnictví je systematické individuální studium a získávání znalostí a dovedností pod vedením kvalifikovaného pracovníka. Odborní pracovníci ve zdravotnictví mají povinnost plánovitě prohlubovat a zdokonalovat své odborné a ideologické znalosti po celou dobu výkonu svého povolání.

Lékař zdravotnické záchranné služby

Specializační přípravou získává lékař specializaci I. stupně určenou pro výkon odborné činnosti. Po jejím dosažení má možnost získat vyšší specializaci (specializaci II. stupně nebo nástavbovou specializaci) určenou pro výkon specializované činnosti.

Specializace lékařů:

a) Lékaři mohou získat specializaci I. stupně v oboru

hygiena a epidemiologie

b) Lékaři mohou získat specializaci I. a II. stupně v těchto oborech:

anesteziologie a resuscitace

dermatovenerologie

klinická biochemie

gynekologie a porodnictví

chirurgie

interní lékařství

lékařská mikrobiologie

neurologie

oftalmologie

ortopedie

otorinolaryngologie

patologická anatomie

pediatrie

psychiatrie

radiodiagnostika

radioterapie

stomatologie

urologie

všeobecné lékařství

Znalosti lékařů získané v průběhu specializací se ověřují kvalifikační atestací. Na základě úspěšného splnění kvalifikační atestace dostávají lékaři diplom a specializaci (46, 54).

Ostatní zdravotnický nelékařský personál ZZS

Další vzdělávání zdravotnického nelékařského personálu začíná povinnou odbornou nástupní praxí, která má za cíl prohloubit znalosti nabyté během studia. Nástupní praxe se koná na pracovištích, která poskytují středním zdravotnickým pracovníkům v základní odborné činnosti ,pro kterou získali způsobilost k výkonu povolání. Délku nástupní praxe určuje vedoucí pracoviště individuálně v závislosti na schopnostech jednotlivce a to od šesti měsíců až po jeden rok.

Střední zdravotnický personál má následně možnost získání specializace za předpokladu ,že má minimálně tříletou praxi a pracuje na pracovišti zaměřeném na obor ,ve kterém chce získat specializaci. Délka pomaturitní odborné specializace je závislá na oblasti,ve které je vykonávána a to od jednoho do dvou let.

Specializaci lze získat v těchto oblastech (pro potřeby této práce nejsou uvedeny všechny možnosti oborů v oblastech):

- Zdravotní sestra - anesteziologie, resuscitace a intenzivní péče
- Dětská sestra -anesteziologie, resuscitace a intenzivní péče
- Ženská sestra
- Dietní sestra
- Rehabilitační pracovník
- Asistent hygienické služby
- Zdravotní laborant
- Farmaceutický laborant
- Radiologický laborant
- Zubní laborant
- Oční optik

Jiné formy profesního vzdělávání (10, 46):

- Příprava pro výkon vedoucích funkcí
- Příprava lékařů a farmaceutů pro speciální úseky činnosti
- Příprava středních zdravotnických pracovníků pro speciální úseky činnosti

- Seminární školení
- Školící akce
- Periodické zdokonalování znalostí zdravotnických pracovníků

Vzdělávací instituce se zaměřením na zdravotnický personál

a) IPVZ – Institut postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví

Hlavní činnosti institutu (21, 48)

- koncepční činnost: monitoruje a zajišťuje požadavky na další vzdělávání zdravotnických pracovníků. Vytváří koncepční materiály. Komunikuje s ministerstvem v rámci své působnosti, atd.
- analytická činnost v oblasti postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví
- pedagogická činnost: institut zajišťuje specializační vzdělávání pro lékaře, farmaceuty a jiné vysokoškolsky vzdělané zdravotnické pracovníky. Následně organizuje a pořádá atestační a aprobační zkoušky. Uskutečňuje speciální výukové programy ukončené ověřením znalostí a vydáním osvědčení o absolvování. Organizuje a uskutečňuje vzdělávací akce v rámci programu celoživotního vzdělávání a v neposlední řadě zajišťuje služby spojené s výukovou činností.
- metodická činnost: metodické návody, postupy pro realizaci a hodnocení specializačního a celoživotního vzdělávání.
- registrační činnost: vedení dokumentace o dalším vzdělávání zdravotnických pracovníků. Vedení evidence žadatelů o zkoušky ve specializačním a aprobačním vzdělávání. Vedení registru lékařů a farmaceutů.
- posuzovací činnost: posuzování odborné praxe zdravotnických pracovníků.
- vědecko-výzkumná činnost
- akreditační činnost: zabezpečení akreditačních řízení činnost akreditačních komisí a předkládání stanovisek akreditačních komisí v oblastech specializačního vzdělávání pro činnost ministerstva.
- další činnosti: např. ubytovací prostory.

Ukázka vzdělávacího programu:

Vzdělávací program v oboru urgentní medicína

- a) cíle vzdělávacího programu: získání potřebných a praktických znalostí a dovedností v dané problematice. Získání potřebných organizačních znalostí. Nabytí znalostí o organizaci a řízení pracovišť ZZS. Plánování, přípravy a realizace záchranných akcí

v rámci IZS při řešení mimořádných událostí a krizových situací s hromadným počtem raněných či nemocných.

b) Požadavky a podmínky pro získání specializace:

- ukončení nejméně šestiletého prezenčního studia v magisterském programu všeobecné lékařství na lékařské fakultě.
- Absolvování odborné praxe v délce minimálně 4 let, 34 měsíců na oddělení urgentního příjmu z toho nejméně 6 měsíců na akreditovaném oddělení urgentního příjmu a 1 měsíc na akreditovaném oddělení operačního střediska ZZS. Dále pak doplňková praxe v oborech a minimální délce 6 měsíců na anesteziologicko-resuscitačním oddělení, 2 měsíce na jednotce chirurgické intenzivní péče, 1 měsíc na koronární jednotce, 1 měsíc na metabolické jednotce, 1 měsíc na dětském oddělení, 1 jeden měsíc na psychiatrickém pracovišti, 1 měsíc na neurologické jednotce intenzivní péče a 1 měsíc na gynekologicko-porodnickém oddělení.
- Zařazení do oboru a doplnění praxe v minimální délce 12 měsíců po získání specializace a to v oboru anesteziologie a resuscitace, chirurgie nebo vnitřního lékařství nebo dětské či praktické lékařství pro dospělé.
- Účast na vzdělávacích aktivitách (21)

Národní centrum ošetřovatelství a nelékařských zdravotnických oborů v Brně

Centrum poskytuje ucelený soubor vzdělávacích akcí pro umožnění profesního růstu zdravotnických pracovníků v závislosti na aktuálních potřebách zdravotnického prostředí. Další důležitou aktivitou centra je provoz profesního registru, na základě kterého se vydává osvědčení zdravotnickým pracovníkům nelékařských zdravotnických oborů. Pro veřejnost nabízí pronájem technicky vybavených učeben, služby kongresového centra a vlastní prodejnu odborných publikací.

Základní přehled možností vzdělání:

- akreditovaný kvalifikační kurz
- certifikovaný kurz
- Specializační vzdělávání nelékařských zdravotnických oborů dle zákona č. 96/2004 Sb.
- Dokončení pomaturitního specializačního studia

Ukázka vzdělávacího programu:

Příprava nelékařského zdravotnického personálu na mimořádné události

- a) cíle vzdělávacího programu: získání potřebných a praktických znalostí a dovedností v dané problematice. Získání orientace v organizaci bezpečnostního systému ČR a

systemu krizové připravenosti zdravotnictví. Absolventi by měli dosáhnout dostatečných znalostí, aby se mohli podílet na přípravách a realizacích akcí při řešení mimořádných událostí a krizových situací.

b) Obsah kurzu:

- modul A: krizová připravenost zdravotnictví
- modul B: příprava resortu zdravotnictví a postavení vybraných typů zdravotnického zařízení v systému krizové připravenosti
- modul C: krizové a mimořádné události z psychologického hlediska

Vzdělávání v rámci vlastní instituce

Další možností profesního vzdělávání je výuka na vlastním pracovišti. Tuto možnost umožňuje Metodické doporučení MZ ČR VZV – 53 – 12.5.1995.

Tematické zaměření projektů v rámci Metodické doporučení MZ ČR VZV – 53 –:

- program A – vzdělávání zdravotnických pracovníků
- program B – přednášková a ediční vzdělávací činnost

Požadavky ministerstva zdravotnictví na organizaci, která má zájem o akreditaci činnosti v rámci programu A či B:

- Prohlášení o odborné a pedagogické kvalifikaci vyučujících
- Doklad o zřízení zdravotnického zařízení
- Název a popis pracovní činnosti, která je předmětem dlouhodobého kvalifikačního kurzu
- Informace o materiálním zabezpečení dlouhodobého kvalifikačního kurzu

Podmínky pořádání kurzů.

- Jednotné osnovy vydané MZ ČR
- vybavení pracoviště podle vyhlášky č.51/1995 Sb. v platném znění s důrazem na technické a věcné vybavení zařízení a vozidel ZZS podle přílohy této vyhlášky
- Výukový resuscitační model se záznamem
- Personální vybavení s odbornou i pedagogickou kvalifikací
- Schválení požadavku na pořádání kurzu MZ ČR (5, 10)

3. Cíl práce a hypotéza

3.1 CÍL PRÁCE

Cílem práce je vypracovat analyticko-syntetické modely edukačního procesu v předmětu „Integrovaný záchranný systém“. Dále vypracovat analyticko-syntetické modely základních rámcových tématik v předmětu „Integrovaný záchranný systém“.

Vzhledem k tématu a metodice byl stanoven ještě jeden, sekundární cíl. Tím je konstrukce sjednocovacího vzdělávacího kurzu pro pracovníky všech základních složek IZS.

3.2 HYPOTÉZA

Postupy analyticko-syntetického modelování jsou aplikovatelné do edukačního procesu v předmětu „Integrovaný záchranný systém“.

4. Metodika

Postup zpracování této bakalářské práce je založen na několika styčných metodických bodech. Celý postup plně koresponduje s metodikou tvorby vzdělávacího programu, kurzu nebo oboru. Metodika v podstatě kopíruje sled transformací T1 až T3 (vytvoření základních osnov – anotace jednotlivých předmětů). Tím částečně naplňuje podstatu kurikulárního procesu (vytvoření koncepce vzdělávání před jeho samotnou realizací).

Postup řešení práce byl následující:

- Analýza současného stavu vzdělávání pracovníků základních složek IZS.
- Analýza vzdělávacích potřeb, vycházejících z legislativy a činnosti IZS v rámci krizového řízení.
- Použití analyticko-syntetického modelování k logickému uspořádání získaných výstupů.
- Vytvoření sjednocujícího kurzu pro všechny pracovníky základních složek IZS.

4.1 ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU VZDĚLÁVÁNÍ PRACOVNÍKŮ ZÁKLADNÍCH SLOŽEK IZS

Analýza současného stavu vzdělávacího systému pracovníků základních složek IZS byla prováděna na základě rozboru dat, získaných zejména z oficiálních webových stránek jednotlivých vzdělávacích institucí, dále pak ministerstev vnitra a zdravotnictví. Získaná data byla rozčleněna do dvou základních kategorií – kategorie 1 a 2. Kategorie 1 zahrnuje dosažené minimální požadované odborné vzdělání (výuční list, maturita, vyšší odborné nebo vysokoškolské vzdělání). Kategorie 2 je dalším profesním vzděláním, do kterého by mohl patřit i navržený sjednocující kurz.

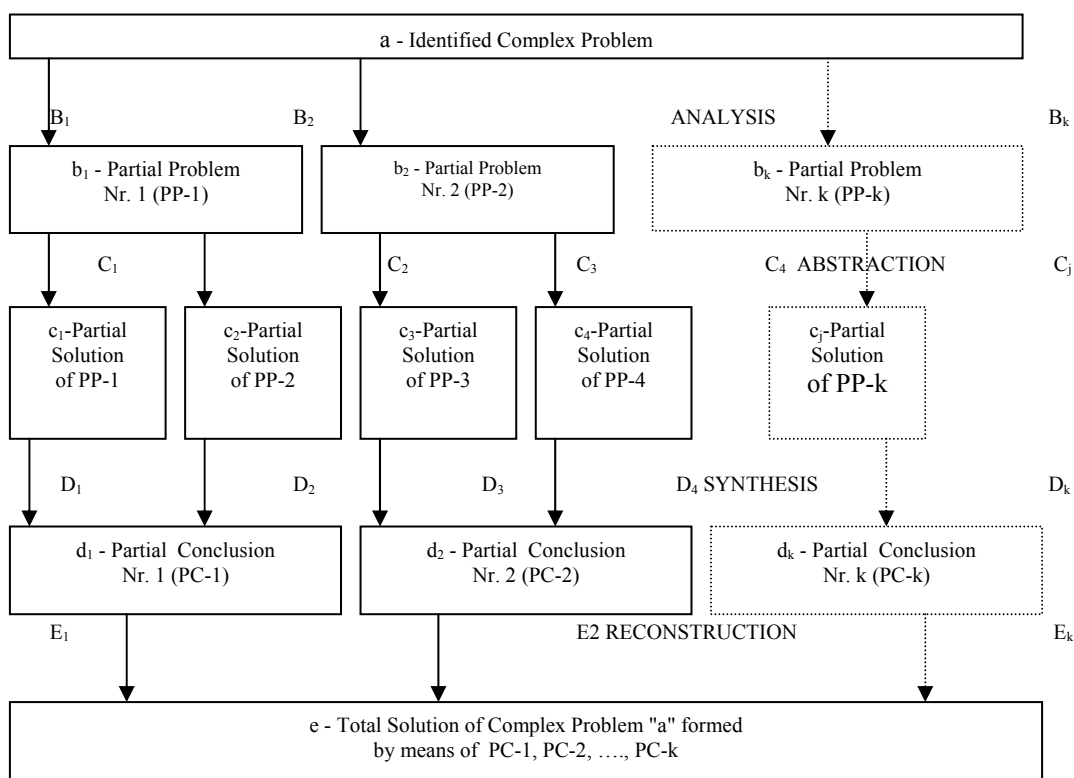
Na základě získaných výstupů, společně se vzdělávacími potřebami, které vycházejí z postavení IZS v krizovém řízení, byly stanoveny jednotlivé disciplíny, potřebné ke konstrukci kurzu.

4.2 ANALÝZA VZDĚLÁVACÍCH POTŘEB, VYCHÁZEJÍCÍCH Z LEGISLATIVY A ČINNOSTI IZS V RÁMCI KRIZOVÉHO ŘÍZENÍ

Analýza vzdělávacích potřeb, čili identifikace disciplín, které v systému vzdělávání pracovníků IZS chybí (jako povinné), vychází z rozboru legislativy (viz kapitola 2.3 „Integrovaný záchranný systém“). Tam je uvedeno, jak se jednotlivé základní složky IZS podílí na řešení krizových situací a na provádění záchranných a likvidačních prací. Výsledkem této analýzy byla identifikace disciplín, které jsou pro jednotlivé základní složky zásadní, a kterým nebyl, v rámci vzdělávacího systému pracovníků IZS, věnován příliš zřetel. Tato, pracovně nazvaná „hluchá místa“, byla zakryta navrženým sjednocujícím kurzem, který je zaměřen zejména na potřebu zařazení těchto disciplín.

4.3 ANALYTICKO-SYNTETICKÉ MODELOVÁNÍ

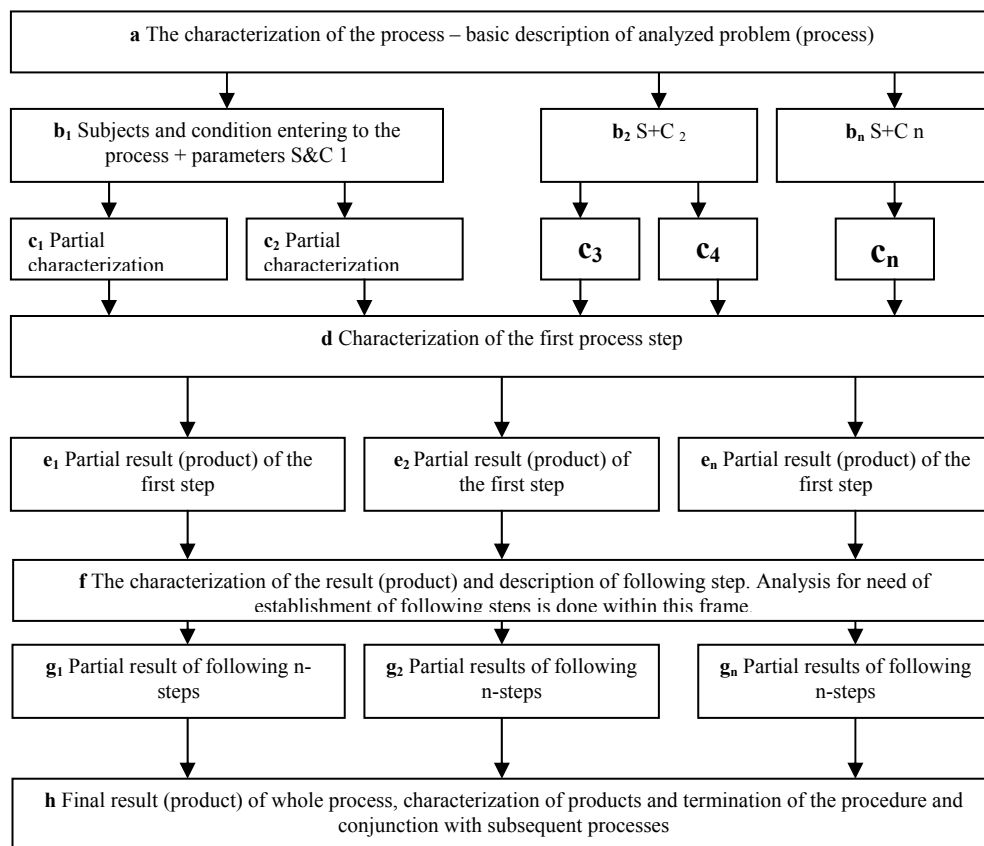
Analyticko-syntetické modelování vychází zejména z principu spojení systémového a logického přístupu k řešení daného problému. Je založeno na analýzách daného problému a následnou syntézou na jeho řešení.

Obr 3. Obecný model kognitivní struktury – obecná metodika tvorby analyticko-syntetického modelu (© Didaktis spol. s r.o. – <http://www.didaktis.cz>)

Při konstrukci se používá následující postup. Nejprve identifikujeme zkoumaný problém (na modelu písmeno a). Poté je tento problém pomocí analýzy ($B_1 - B_k$) rozebrán na další parciální problémy ($b_1 - b_k$). Tím získáme širší pohled na řešený problém. Řešením těchto parciálních problémů (abstrakce – $C_1 - C_k$) se dostáváme k parciálním řešením těchto problémů ($c_1 - c_k$). Pomocí syntézy ($D_1 - D_k$) získaných řešení nalezneme parciální závěry řešení celého problému. Pomocí rekonstrukce ($E_1 - E_k$) těchto parciálních závěrů dostaneme celkové řešení identifikovaného problému.

Touto metodou můžeme modelovat nejen statické objekty, ale také objekty v pohybu – procesy (Obr 4) (13)

Obr 4. Obecný analyticko-syntetický model procesu (© Procházka, P., Záškodný, P., Tarábek, P.)

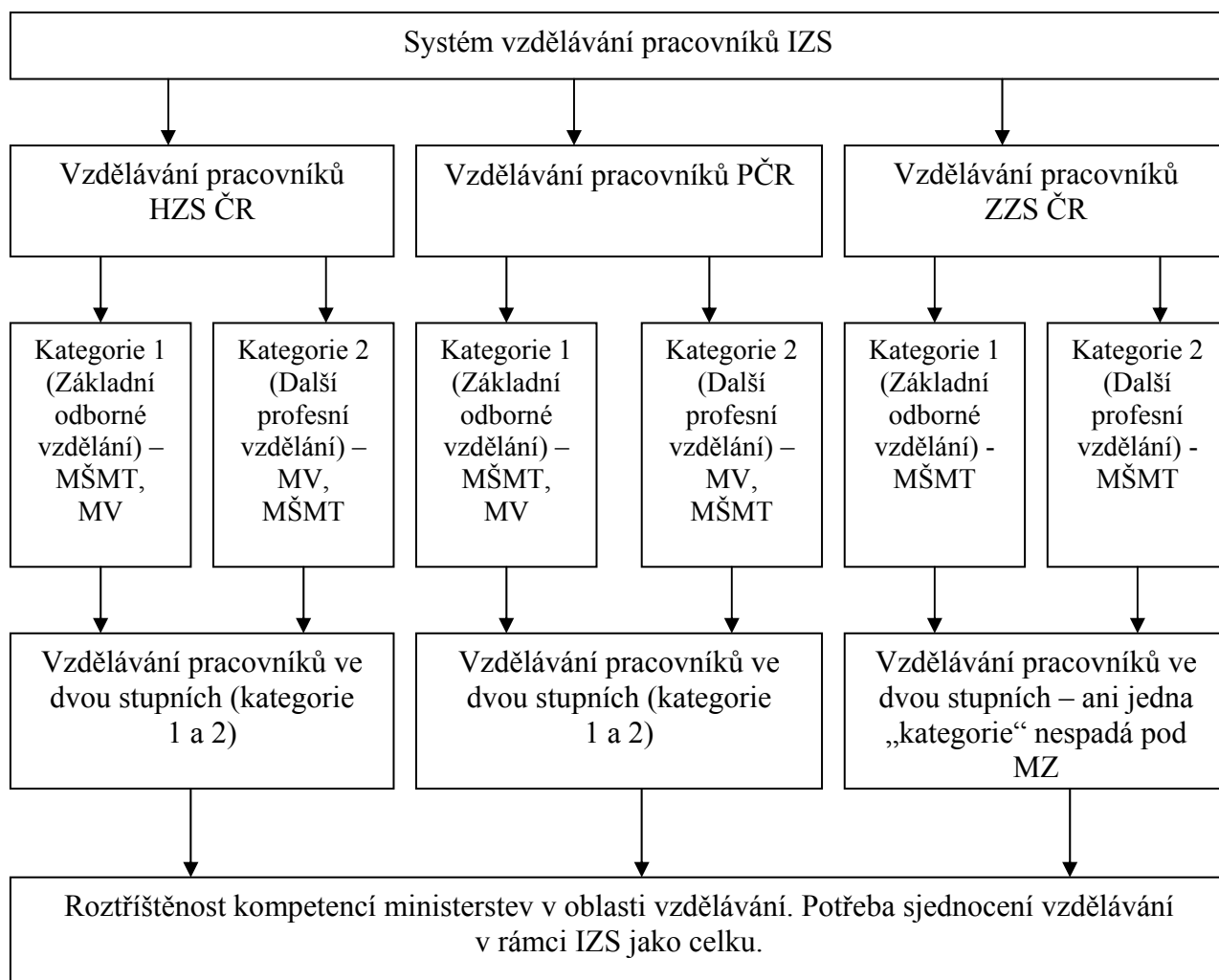
4.4 VYTVOŘENÍ SJEDNOCUJÍCÍHO KURZU PRO VŠECHNY PRACOVNÍKY ZÁKLADNÍCH SLOŽEK IZS

Na základě výstupů analýzy vzdělávacích potřeb byl zkonstruován sjednocující kurz pro všechny pracovníky základních složek IZS. Konstrukce kurzu se řídila obecně platnými pravidly pro sestavování vzdělávacích kurzů, vzdělávacích programů a studijních oborů. To znamená, že jednotlivé předměty v kurzu jsou logicky řazené a strukturované, jejich tématická náplň vychází z potřeb vzdělávání všech základních složek IZS, časový harmonogram kurzu je nastaven tak, aby účastníci kurzu nebyli zbytečně zatěžováni (vzhledem k jejich profesnímu vytížení). Kurz je sestaven jako kurz celoživotního vzdělávání. Takové kurzy pak realizují univerzity a vysoké školy.

Ke kurzu jsou také přiloženy stručné anotace jednotlivých předmětů. V těch je uveden stručný obsah výuky jednotlivých předmětů. Tím je přesně vymezen tématický rozsah jednotlivých předmětů.

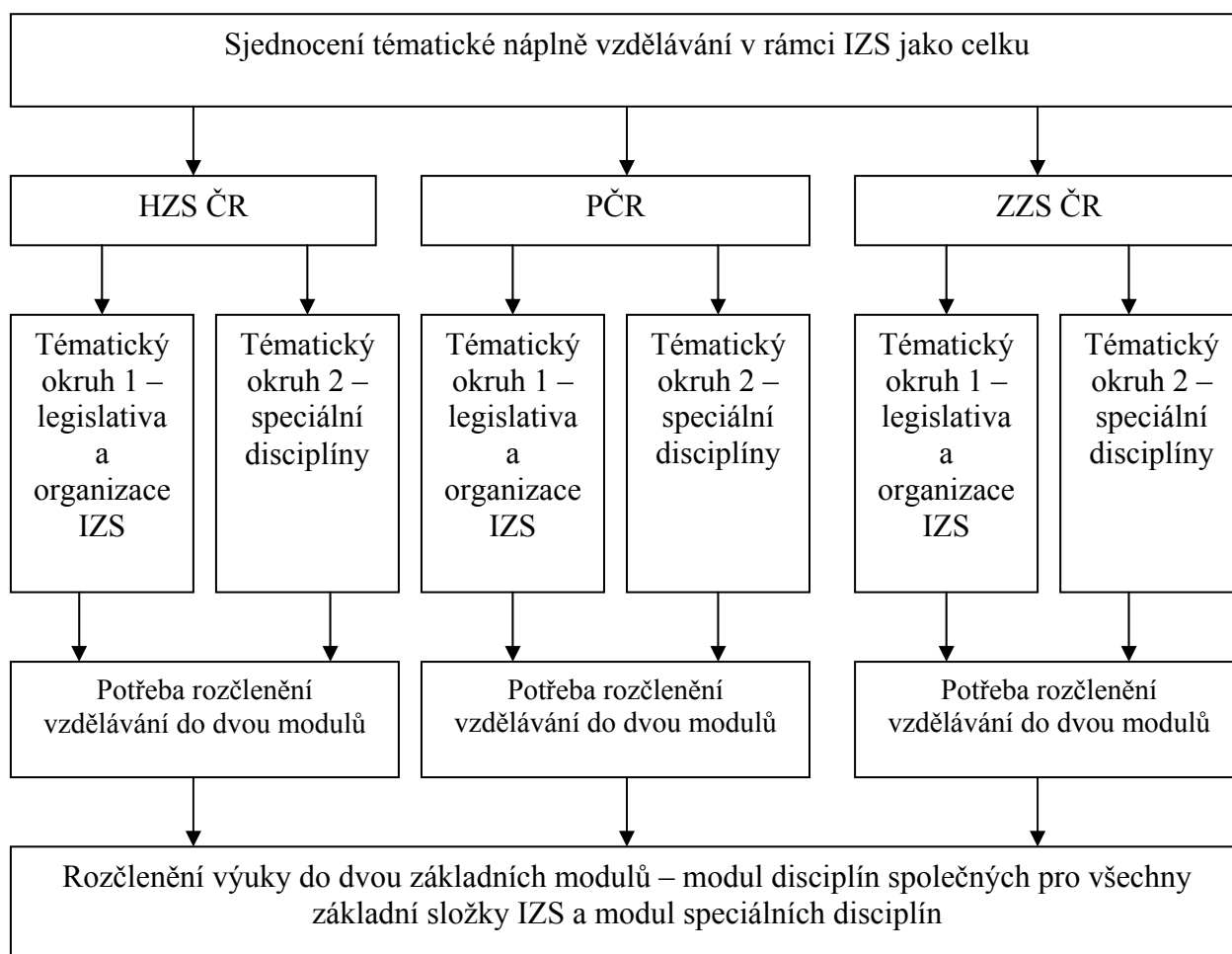
4.5 ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU VZDĚLÁVÁNÍ A VZDĚLÁVACÍCH POTŘEB V RÁMCI IZS A NAVRŽENÍ OPATŘENÍ NA OPTIMALIZACI VZDĚLÁVÁNÍ

Na základě metodiky analyticko-syntetického modelování byla provedena analýza současného stavu vzdělávání a vzdělávacích potřeb v rámci IZS.

Obr 5. Analýza současného stavu vzdělávání v rámci IZS

Na základě analýzy (Obr 5), bylo zjištěno, že nejsou jednotné kompetence jednotlivých ministerstev (MV, MŠMT a MZ). Dále z analýzy vyplynul nedostatek v oblasti sjednocení vzdělávání, a to zejména z hlediska odborného. Možné sjednocení tématické náplně vzdělávání ilustruje Obr 6.

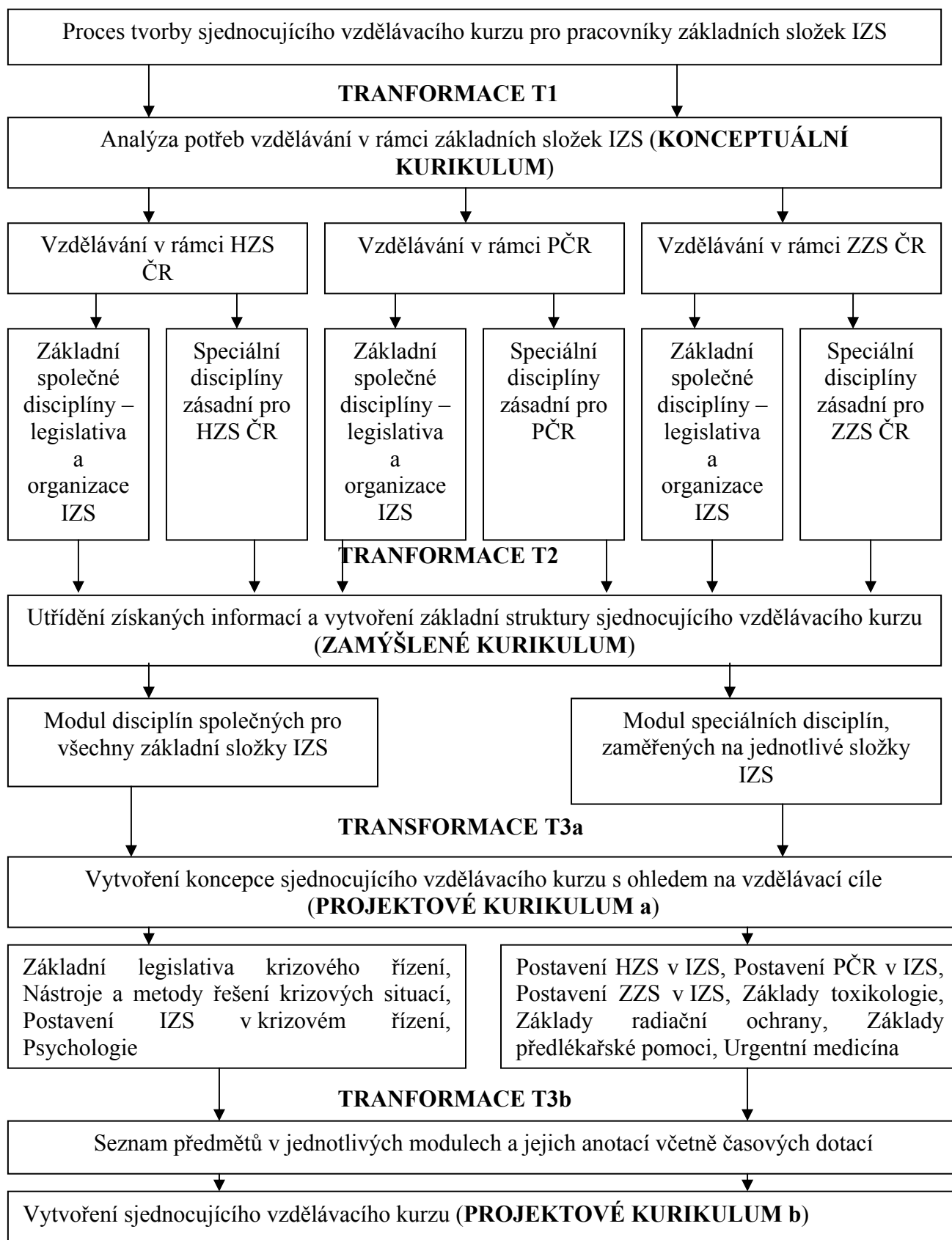

Obr 6. Struktura sjednocení tématické náplně vzdělávání v rámci IZS jako celku

Struktura sjednocení tématické náplně vzdělávání v rámci IZS jako celku ilustruje možný koncept rozčlenění výuky do dvou základních modulů. Modul první (modul disciplín společných pro všechny základní složky IZS) poskytuje základ legislativy v oblasti IZS a krizového řízení, který je pro všechny základní složky IZS zásadní a důležitý. Do tohoto modulu je také tématicky zařazena organizace IZS a jeho postavení

a význam v rámci krizového řízení. Do druhého modulu (modul speciálních disciplín pro jednotlivé složky IZS) jsou zařazeny odborné předměty, které jsou zásadní pro jednotlivé složky IZS.

Proces tvorby sjednocujícího vzdělávacího kurzu kopíruje první tři transformace didaktické komunikace (T1 až T3) a je tak vyjádřením počátečních kroků kurikulárního procesu (Obr 7). Výsledkem každé transformace je fáze (viz kapitola 2.1.1).

Obr 7. Struktura procesu tvorby sjednocujícího vzdělávacího kurzu

5. Výsledky

Na základě analýz uvedených v kapitole 4. Metodika, byl navržen sjednocující vzdělávací kurz pro pracovníky všech základních složek IZS. Metodika konstrukce tohoto kurzu je podrobně popsána v kapitolách 4.4 a 4.5. Tento kurz je navržen tak, aby poskytoval ucelené informace, které pak budou využívat při výkonu povolání. Návrh sjednocujícího vzdělávacího kurzu je také doplněn stručnými anotacemi jednotlivých předmětů.

5.1 NÁVRH SJEDNOCUJÍCÍHO VZDĚLÁVACÍHO KURZU PRO PRACOVNÍKY VŠECH ZÁKLADNÍCH SLOŽEK IZS

Studium a jeho cíle: Studium je určeno pracovníkům základních složek integrovaného záchranného systému (HZS, PČR a ZZS). Cílem je sjednocení znalostí potřebných při výkonu služby a zaměstnání. Hlavním cílem je poskytnout pracovníkům IZS komplexní doplňující vzdělání v oblasti krizového řízení a dalších speciálních disciplín, potřebných k výkonu služby a zaměstnání, a také v rámci řešení mimořádných událostí.

Délka studia: 2 semestry

Organizace studia: přednášky, semináře, cvičení a individuální konzultace

Obsah studia: Studium je členěno na 2 základní moduly

1. Modul disciplín společných pro všechny základní složky IZS
2. Modul speciálních disciplín
 - a) Modul disciplín pro HZS
 - b) Modul disciplín pro PČR
 - c) Modul disciplín pro ZZS

1. Modul disciplín společných pro všechny základní složky IZS

Modul je povinný pro všechny účastníky tohoto kurzu CŽV. Délka výuky tohoto modulu je 1 semestr. Náplň předmětů zajišťuje komplexní pokrytí problematiky legislativy krizového řízení, organizace řešení krizových situací a problematiku IZS.

Zařazení tohoto modulu vychází z potřeby sjednotit znalosti pracovníků IZS o legislativě a organizaci krizového řízení v ČR.

Předměty:

- Základní legislativa krizového řízení
- Nástroje a metody řešení krizových situací
- Postavení složek IZS v krizovém řízení
- Psychologie

2a. Modul disciplín pro HZS

Tento modul je zaměřený na potřeby HZS. Délka výuky je 1 semestr a navazuje na modul disciplín společných pro všechny základní složky IZS. Předměty v tomto modulu jsou tématicky zaměřeny zejména na speciální disciplíny, které jsou zásadní pro činnost HZS.

Předměty:

- Postavení HZS v IZS
- Základy toxikologie
- Základy radiační ochrany
- Základy předlékařské pomoci

2b. Modul disciplín pro PČR

Tento modul je zaměřený na potřeby PČR. Délka výuky je 1 semestr a navazuje na modul disciplín společných pro všechny základní složky IZS. Předměty v tomto modulu jsou tématicky zaměřeny zejména na speciální disciplíny, které jsou zásadní pro činnost PČR.

Předměty:

- Postavení PČR v IZS
- Základy toxikologie
- Základy radiační ochrany
- Základy předlékařské pomoci

2c. Modul disciplín pro ZZS

Tento modul je zaměřený na potřeby ZZS. Délka výuky je 1 semestr a navazuje na modul disciplín společných pro všechny základní složky IZS. Předměty v tomto modulu jsou tématicky zaměřeny zejména na speciální disciplíny, které jsou zásadní pro činnost ZZS.

Předměty:

- Postavení ZZS v IZS
- Základy toxikologie
- Základy radiační ochrany
- Urgentní medicína

Časový plán studia:

1. semestr

Název předmětu	Časová dotace	Způsob ukončení
Základní legislativa krizového řízení	20 hodin	test
Nástroje a metody řešení krizových situací	10 hodin	test
Postavení složek IZS v krizovém řízení	10 hodin	test
Psychologie	6 hodin	ústní pohovor

2. semestr

Název předmětu	Časová dotace	Způsob ukončení
Základy toxikologie	10 hodin	test
Základy radiační ochrany	10 hodin	test
Základy předlékařské pomoci (HZS a PČR)	15 hodin	praktická zkouška, test
Urgentní medicína (ZZS)	10 hodin	test
Postavení HZS v IZS (HZS)	6 hodin	test
Postavení PČR v IZS (PČR)	6 hodin	test
Postavení ZZS v IZS (ZZS)	6 hodin	test

Doklad o ukončení studia: osvědčení o absolvování studia

5.2 STRUČNÉ ANOTACE JEDNOTLIVÝCH PŘEDMĚTŮ

Níže jsou uvedené jednotlivé předměty a jejich stručné anotace. Předměty jsou řazeny podle abecedy.

NÁSTROJE A METODY ŘEŠENÍ KRIZOVÝCH SITUACÍ

Stručná anotace: Cílem předmětu „Nástroje a metody řešení krizových situací“ je seznámit posluchače s danou problematikou. Předmět je zaměřen na hodnocení rizik, a nástroje řešení mimořádných událostí. V rámci výuky budou také seznámeni se základními pojmy v oblasti krizového řízení a členěním mimořádných událostí.

Základní studijní literatura:

SMEJKAL, V. a RAIS K. *Řízení rizik*. Praha: Grada, 2003. ISBN 80-247-0198-7.

NAVRÁTIL, L., BRÁDKA, S. *Úkoly krizového managementu v ochraně obyvatelstva*.

ZSF JU, České Budějovice, 2006, ISBN 80-7040-881-2

KARDA, L. KUDLÁK, A. *Analýza, metody a nástroje řešení krizových situací*. České Budějovice, Zdravotně sociální fakulta, Jihočeská univerzita, 2007

POSTAVENÍ SLOŽEK IZS V KRIZOVÉM ŘÍZENÍ

Stručná anotace: Účelem předmětu „Postavení složek IZS v krizovém řízení“ je seznámit posluchače se základní legislativou dané problematiky jako jsou zákony zákon 240/2000 Sb., zákon č. 239/2000 Sb., zákon č. 283/1991 Sb., zákon 238/2000 Sb. a další. Posluchači by se měli naučit co je IZS, jaký je jeho účel a kompetence. Dále by se měli seznámit s funkcemi všech složek IZS a jejich úkoly.

Základní studijní literatura:

Zákon 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru a o změně některých zákonů

Zákon č. 239/2000 Sb., o Integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů

Zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky

Vyhláška Ministerstva zdravotnictví ČR č.434/1992 Sb., o Zdravotnické záchranné službě, ve znění pozdějších úprav

POSTAVENÍ HZS V IZS

Stručná anotace: Účelem předmětu „Postavení HZS v IZS“ podrobně seznámit posluchače, kteří jsou pracovníky HZS ČR, s postavením, úkoly a kompetencemi HZS v rámci IZS a při výkonu služby a povolání a při provádění záchranných a likvidačních prací.

Základní studijní literatura:

Zákon 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru a o změně některých zákonů

Zákon č. 239/2000 Sb., o Integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů

POSTAVENÍ PČR V IZS

Stručná anotace: Účelem předmětu „Postavení PČR v IZS“ podrobně seznámit posluchače, kteří jsou pracovníky PČR s postavením, úkoly a kompetencemi PČR v rámci IZS a při výkonu služby a povolání a při provádění záchranných a likvidačních prací.

Základní studijní literatura:

Zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky

Zákon č. 239/2000 Sb., o Integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů

POSTAVENÍ ZZS V IZS

Stručná anotace: Účelem předmětu „Postavení ZZS v IZS“ podrobně seznámit posluchače, kteří jsou pracovníky ZZS s postavením, úkoly a kompetencemi ZZS v rámci IZS a při výkonu služby a povolání a při provádění záchranných a likvidačních prací.

Základní studijní literatura:

Vyhláška Ministerstva zdravotnictví ČR č.434/1992 Sb., o Zdravotnické záchranné službě, ve znění pozdějších úprav

Zákon č. 239/2000 Sb., o Integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů

PSYCHOLOGIE

Stručná anotace: Cílem výuky v předmětu „Psychologie“ je poskytnout účastníkům kurzu informace o psychologických aspektech, které sebou práce v IZS přináší. Výuka je členěna do bloků, které se budou zabývat různou problematikou.

V první části by se měli posluchači seznámit s různými typy negativních událostí a jejich psychologickými dopady na člověka.

V další části by měli posluchači probrat problematiku analýzy aspektů chování osob, kterým je poskytována pomoc (obětí) ve stresových situacích, skupiny rizikových obyvatel a jednání s lidmi za mimořádných situací.

Poslední část by měla být zaměřena na osoby pomoc poskytující (pracovníci IZS). Výklad by měl uchazeče připravit na průběh mimořádných událostí, metodika řešení průběhu událostí kdy je člověk na pokraji sil, možné psychologické dopady událostí a způsoby jak se s událostmi vyrovnat.

Základní studijní literatura:

MIKŠÍK, O. *Psychologická charakteristika osobnosti*. Praha: Karolinum 2001.

NAKONEČNÝ, M. *Psychologie osobnosti*. Praha: Academia 1995.

SMĚKAL, V. *Pozvání do psychologie osobnosti*. Brno: Barrister and Principal 2002.

URGENTNÍ MEDICÍNA

Stručná anotace: Cílem výuky v předmětu „Urgentní medicína“ je prohloubit posluchačům znalosti z oboru jejich práce. Předmět je členěn do dvou bloků výuky.

První část výuky se zaměřuje novinky v oblastech: prevence vzniku komplikací a rozvoje nepříznivých patofyziologických reakcí, aplikace účinných léčebných opatření v optimálním pořadí a čase, sjednocení nových poznatků teoretických i klinických oborů a následná aplikace do podmínek přednemocniční neodkladné péče.

Druhá část se soustředí na přípravu katastrof a hromadných neštěstí pro snížení počtu ztrát na lidských životech. Ve výuce budou rozebrána témata jako: typy situací, která mají za následek větší množství postižených osob, navržení nejvhodnějších léčebných, třídících a transportních postupů pro zefektivnění likvidace zdravotních následků a v neposlední řadě co nejúčinnější spolupráce s tísňovými složkami v těchto situacích.

Základní studijní literatura:

DOBIÁŠ, V. *Urgentní zdravotní péče*. Osveta, 2006. ISBN: 80-8063-258-8

ŠTĚNINA, J. *Medicína katastrof a hromadných neštěstí*. Grada, 2000. ISBN: 80-7169-688-9

LUKÁŠ, J. Tracheostomie v intenzivní péči. Grada, 2005. ISBN: 80-247-0673-3

PACHL, J. ROUBÍK, K., Základy anesteziologie a resuscitační péče dospělých i dětí. Karolinum, 2005. ISBN-10: 80-246-0479-5

ZÁKLADNÍ LEGISLATIVA KRIZOVÉHO ŘÍZENÍ

Stručná anotace: V rámci tohoto předmětu se posluchači seznámí se základními legislativními dokumenty, které souvisejí s krizovým řízením, a to buď přímo nebo okrajově. Největší důraz bude kladen na zákon č. 240/200 Sb. o Krizovém řízení, zákon č. 241/2000 Sb. o Hospodářských opatřeních pro krizové stavy, zákon č. 239/2000 Sb. o Integrovaném záchranném systému, a dále zákon č. 283/1991 Sb. o Policii České republiky, zákon č. 238/2000 Sb. o Hasičském záchranném sboru a vyhláška č. 434/1992 Sb. o Zdravotnické záchranné službě. Dále budou posluchači seznámeni se zákonem č. 18/1997 Sb. o Mírovém využití jaderné energie a ionizujícího záření („Atomový zákon“), vyhláškou č. 307/2002 Sb. SÚJB o radiační ochraně. V rámci výuky bude také zařazena Bezpečnostní strategie ČR.

Základní studijní literatura:

Zákon č. 240/2000 Sb. o Krizovém řízení

Zákon č. 241/2000 Sb. o Hospodářských opatřeních pro krizové stavy

Zákon č. 239/2000 Sb. o Integrovaném záchranném systému

Zákon č. 238/2000 Sb. o Hasičském záchranném sboru

Zákon č. 283/1991 Sb. o Policii České republiky

Vyhláška č. 434/1992 Sb. o Zdravotnické záchranné službě

Zákon č. 18/1997 Sb. o Mírovém využití jaderné energie a ionizujícího záření („Atomový zákon“)

Vyhláška č. 307/2002 Sb. SÚJB o radiační ochraně

ZÁKLADY PŘEDLÉKAŘSKÉ POMOCI

Stručná anotace: Účelem předmětu „Základy předlékařské pomoci“ je osvojení zásad a dovedností při poskytování předlékařské pomoci. Posluchači budou připravováni pro samostatnou práci i spolupráci s odborníky v oblasti předlékařské pomoci za vzniku mimořádných událostí s vyšším počtem postižených.

Výuka v poskytnutí neodkladné přednemocniční péče bude probíhat v oblastech: selhání základních životních funkcí, zevní krvácení, zlomeniny, poškození zraku, šok, intoxikace, popálení a poleptání.

Základní studijní literatura:

BALL, M. CH., PHILLIPS, R. S., Akutní medicína do kapsy. Grada, 2004. ISBN: 80-247-0928-7

SRNSKÝ, P., První pomoc u dětí. Praha: Grada, 2006. ISBN: 978-80-247-1824-8

BYDŽOVSKÝ, J., První pomoc. Praha: Grada, 2004. ISBN-10: 80-247-0680-6

ZÁKLADY RADIAČNÍ OCHRANY

Stručná anotace: V rámci výuky předmětu „Základy radiační ochrany“ se posluchači seznámí se základními pravidly radiační ochrany. Základní legislativa stanovuje určitá pravidla, podle kterých se pak složky IZS musí řídit. Proto je nutné posluchačům poskytnout ucelené informace o této problematice.

Základní studijní literatura:

Zákon č. 18/1997 Sb. o Mírovém využití jaderné energie a ionizujícího záření („Atomový zákon“)

Vyhláška č. 307/2002 Sb. SÚJB o radiační ochraně

ZÁKLADY TOXIKOLOGIE

Stručná anotace: Cílem výuky v předmětu „Základy toxikologie“ je poskytnout účastníkům kurzu ucelené informace o běžných chemických látkách, se kterými se

v rámci výkonu služby a zaměstnání mohou setkat. Jedná se tedy zejména o základní průmyslové jedy (amoniak, sirovodík, sirouhlík, jednotlivé kyseliny a zásady, průmyslová rozpouštědla a ředidla apod.), dále pak o organické látky (pesticidy, halogenované uhlovodíky, ředidla apod.), v neposlední řadě pak bude brán zřetel na různé bojové chemické látky (nervově paralytické látky, dusivé látky, zpuchýřující látky apod.). Poslední část výuky bude věnována zejména těm látkám, které jsou snadno zneužitelné k teroristickým účelům (toxiny apod.).

Základní studijní literatura:

PATOČKA, J. et al. *Vojenská toxikologie*. Praha: Grada, 2004. ISBN 80-247-0608-3.

PRYMULA, R. et al. *Biologický a chemický terorismus*. Praha: Grada, 2001. ISBN 80-247-0288-6.

PROKEŠ, J. *Základy toxikologie*. Praha: Galén, 2005. ISBN 80-7262-301-X.

6. Diskuze

Analyticko-syntetické modelování vychází z koncepce spojení logického a systémového přístupu. Poprvé bylo aplikováno v rámci didaktické komunikace fyziky (Záškodný...). Nyní se ukazuje, že je možné jej aplikovat nejen v rámci didaktiky, ale také v jiných oblastech. Jednou z možných aplikací bylo modelování výběru správného portfolia v rámci oceňování cenných papírů (12). Takto vytvořené modely byly obecně přijaty a v současné době je tato metodika používána v praxi. Další nadstavbou klasického analyticko-syntetického modelu byl model procesní (13). Ten byl použit v rámci modelování logistických procesů. V této bakalářské práci byly použity oba obecné modely (kapitola 4.3 – Obr 3 a 4), jako šablony pro analýzy a modelování kurikulárního procesu v rámci vzdělávání pracovníků základních složek IZS. Jak se ukázalo, je možné obecnou metodiku analyticko-syntetického modelování použít i v rámci modelování edukačního procesu v rámci vzdělávání pracovníků základních složek IZS. Je tedy možné konstatovat, že hypotéza byla potvrzena.

V rámci vzdělávání je obecně používán pojem kurikulární proces (dříve didaktická komunikace), který je sledem transformací T1 až T5 (viz kapitola 2.1.2). V rámci tohoto procesu dochází ke sledu tzv. variantních forem kurikulů CT1 až CT5 (kapitola 2.1.2). V rámci toho je CT3 spojením projektového a implementovaného kurikula 1 (1). To pak navazuje na implementované kurikulum 2 (CT4). V této práci bylo CT3 rozděleno na dvě části CT3a a CT3b. Přičemž CT3a je první část projektového kurikula (projektové kurikulum a) a CT3b je druhá část projektového kurikula (projektové kurikulum b). Implementované kurikulum 1, které již zahrnuje vzdělávání lektorů do tohoto procesu také vstupuje, ale rozhodně není součástí CT3, v němž se nachází i projektové kurikulum. Je tedy možné říci, že implementované kurikulum 1 v tomto případě může částečně kopírovat celý postup tvorby sjednocujícího vzdělávacího kurzu. Pokud by totiž lektor při sebevzdělávání a přípravě na výuku v rámci tohoto vzdělávacího kurzu postupoval přesně podle procesu konstrukce kurzu, byl by částečně připraven na výuku. Domnívám se proto, že v tomto případě implementované

kurikulum 1 je částečně součástí jak CT1, tak i CT2 a CT3a a CT3b. Sledem těchto variantních forem kurikula z pohledu lektora dochází k jeho odbornému vzdělávání. Příkladem využití tohoto postupu, a zároveň confirmace tohoto tvrzení, může být způsob výuky v rámci cvičení a seminářů způsobem projektů. Pokud zadáme studentům, v rámci cvičení, projekt, ve kterém budou mít za úkol vytvořit koncepci vzdělávacího kurzu nebo oboru, jejich postup bude také kopírovat proces tvorby tohoto kurzu. Zároveň se vzdělávají a tím si zvyšují kvalifikaci jako edukátoři. Takže prostřednictvím kurikulí CT1 až CT3b naplňují podstatu implementovaného kurikula 1.

V systému vzdělávání pracovníků základních složek bylo zjištěno několik nedostatků. Jedním z nich je tématická nesjednocenost vzdělávání. Z hlediska úlohy jednotlivých základních složek IZS by se vzdělávání přednostně zaměřovat na jejich potřeby, a to zejména na potřeby profesní. V současnosti není zcela jasná organizace IZS v rámci řešení mimořádných událostí a provádění záchranných a likvidačních prací. To je dáno zejména legislativní „roztříštěností“ v rámci základních složek IZS. PČR a HZS ČR spadají pod kompetence Ministerstva vnitra, ale ZZS ČR spadá pod Ministerstvo zdravotnictví. V tomto bodě se rozchází i systém vzdělávání těchto tří základních složek. V rámci vzdělávání PČR a HZS ČR existují dvě kategorie vzdělávání a v rámci jednotlivých kategorií se vzdělávání dělí do dvou bloků. Vzdělávací instituce v rámci Kategorie 1 Bloku A u HZS ČR jsou zřizovány Ministerstvem vnitra, a Bloku B Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. Kategorie 2 již v rámci HZS ČR na bloky děleno není. Systém vzdělávání v rámci PČR je také dělen do dvou kategorií (Kategorie 1 a 2) a v rámci obou kategorií existuje Blok A a Blok B, kdy Blok A je vždy zajišťován Ministerstvem vnitra a Blok B Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. Pokud se týká vzdělávání ZZS ČR je toto vždy výhradně v kompetenci Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Tato situace pak vede k tomu, že není možné jednotně stanovit náplň vzdělávání všech základních složek IZS. Proto byl navržen sjednocující vzdělávací kurz, který se opírá o potřeby jednotlivých složek při výkonu služby a zaměstnání.

Výuka je záměrně rozdělena do dvou modulů. První modul (modul disciplín společných pro všechny základní složky IZS) zahrnuje potřebné legislativní základy, a je pro všechny základní složky. Účastníci, kteří se na výuce sejdou, mohou své zkušenosti konzultovat a řešit případné problémy s ostatními účastníky (z jiných složek). Tím dostávají prostor pochopit jeden druhého a tím pak lépe spolupracovat. Druhý modul (modul speciálních disciplín) zahrnuje disciplíny, které jsou zásadní již jen pro jednotlivé základní složky. Délka kurzu jsou dva semestry (jeden rok) a během nich se účastníci kurzu seznámí s problematikou IZS jako celku, ale také s problematikou jednotlivých základních složek.

Sjednocující vzdělávací kurz je konstruován tak, aby mohl být převeden do formy kurzu celoživotního vzdělávání, které může být realizováno na nějaké univerzitě nebo vysoké škole.

7. Závěr

Cílem práce bylo dokázat, že metodika analyticko-syntetického modelování může být použita i v rámci edukačního procesu v předmětu „Integrovaný záchranný systém“. Tohoto cíle bylo dosaženo a hypotéza byla potvrzena. Během zpracování této bakalářské práce byl však stanoven další cíl. Zanalyzovat současný systém vzdělávání v rámci IZS a na základě získaných informací navrhnout optimalizaci a zefektivnění stávajícího systému. Zasahovat již do realizovaného, a navíc velmi složitého, systému, který pro IZS existuje, by bylo téměř nemožné. Byl proto navržen sjednocující vzdělávací kurz pro pracovníky všech základních složek IZS. Výuka byla záměrně rozdělena do dvou modulů, aby uspokojila vzdělávací potřeby všech základních složek IZS. Kurz byl také sestaven tak, aby bylo možné ho převést bez problému na kurz celoživotního vzdělávání, který by mohl být realizován institucemi vysokého školství.

V rámci rozboru kurikulárního procesu, který se při sestavování kurzu uplatňoval, byly také provedeny určité změny původní představy. Projektové kurikulum bylo zde rozděleno na projektové kurikulum a a projektové kurikulum b. Bylo také zjištěno, že implementované kurikulum 1, v tomto případě, kopíruje celý proces sestavování kurzu.

8. Literatura

1. ADAMČÍKOVÁ, V., TARÁBEK, P. Didactic communication in theory of education. Educational and didactic communication. 2007, vol. 1, s. 3 – 11.
2. ADAMČÍKOVÁ, V., TARÁBEK, P., ZASKODNÝ, P. Didactic phases of concept-knowledge systems in process of didactic communication. Educational and didactic communications. 2007, vol. 1, s. 39 – 48.
3. BUREŠ, L. SVITÁK, M. Integrovaný záchranný systém I. Doplnkové texty pro posluchače kombinované formy studia. České Budějovice, Fakulta zdravotně sociální, Jihočeská univerzita, 2007.
4. DOSTÁL, F. Integrovaný záchranný systém z pohledu práva. Bakalářská práce. Brno, Fakulta správní vědy, správního práva a finančního práva, Masarykova univerzita, 2007.
5. Dotační program ministerstva zdravotnictví zdravotnické vzdělávací programy, Metodika pro rok 2008. Ministerstvo zdravotnictví, 2008 (<http://www.mzcr.cz/>).
6. HASÍK, J. Úkoly zdravotnické záchranné služby za standardních i mimořádných situací. 112. 2008, č.1.
7. KELLY, A. V. *The Curriculum Theory and Practice*. London : Ports Mouth, 1989.
8. Koncepce vzdělávání v oblasti krizového řízení, 2004. (www.krizove-rizeni.cz/index_soubory/dokumenty/vzdel.pdf).
9. LOVEČEK, A.; ČADÍLEK, M. *Didaktika odborných předmětů*. Brno: Pedagogická fakulta, Masarykova univerzita, 2005.

10. MOTÁŇ, A. Další vzdělávání pracovníků zdravotnických záchranných služeb nelékařských profesí. Absolventská práce. Praha, Institut postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví, Škola veřejného zdravotnictví, 2002.
11. NACHTIGALL, T. Policie ČR a její charakteristika. Diplomová práce. Brno, Právnická fakulta, Masarykova univerzita, 2006.
12. PAULIN, R. Structural model of CAMP and choice of optimal portfolio. In monograph: "Educational and didactic communications", 2007, Didaktis, Bratislava. p. 137-144. ISBN 978-80-89160-46-4.
13. PROCHAZKA, P., ZASKODNY, P., TARABEK, P. Optimalization of the systemic evidence of returnable packaging transport - analytical-synthetic model. 2007 IEEE/INFORMS International Conference on Service Operations and Logistics, and Informatics. Philadelphia, USA (written form).
14. PRŮCHA, J.; WALTEROVÁ, E.; MAREŠ, J. *Pedagogický slovník*. Praha : Portál, 2001.
15. ŠAFR, G. Integrovaný záchranný systém II.. Doplnkové texty pro posluchače kombinované formy studia. České Budějovice, Fakulta zdravotně sociální, Jihočeská univerzita, 2007.
16. URL: <http://sosoomostrava.hyperlink.cz/> (28.4.2008).
17. URL: <http://www..sospofm.cz/> (5.3.2008).
18. URL: <http://www.cuni.cz/> (11.12.2007).
19. URL: <http://www.dubno.cz/> (28.4.2008).
20. URL: <http://www.fce.vutbr.cz/> (4.3.2008).
21. URL: <http://www.ipvz.cz/> (25.3.2008).

22. URL: <http://www.jcu.cz/> (12.2.2008)
23. URL: <http://www.muni.cz/> (28.4.2008).
24. URL: <http://www.mvcr.cz/policie/> (25.3.2008).
25. URL: http://www.mvcr.cz/rs_atlantic/project/article.php?id=12411/ (4.3.2008).
26. URL: <http://www.mvcr/hasici/prezentace.html/> (4.3.2008).
27. URL: <http://www.mzcr.cz/> (25.3.2008).
28. URL: <http://www.osu.cz/> (28.4.2008).
29. URL: <http://www.oupobm.cz/> (15.4.2008).
30. URL: <http://www.oupobm.cz/uciliste/studium.htm/> (15.2.2008).
31. URL: <http://www.polac.cz/> (28.4.2008).
32. URL: <http://www.policie-cr.cz/> (25.3.2008).
33. URL: http://www.scio.cz/in/2vs/db/db_vs.asp/ (25.3.2008).
34. URL: <http://www.sosasoukladno.cz/> (13.4.2008).
35. URL: <http://www.sosoom-brno.cz/> (14.4.2008).
36. URL: <http://www.ssinte-karvina.cz/> (17.3.2008).
37. URL: <http://www.ssosoom-msv.cz/> (14.4.2008).
38. URL: <http://www.trivis.cz/> (2.5.2008).
39. URL: <http://www.ujeb.cz/> (28.4.2008).

40. URL: <http://www.upce.cz/> (11.3.2008).
41. URL: <http://www.upol.cz/> (11.3.2008).
42. URL: <http://www.vsb.cz/> (14.4.2008).
43. URL: <http://www.zkola.cz/> (17.3.2008).
44. URL: <http://www.zsf-jcu.cz/> (13.4.2008).
45. Vyhláška 434/1992 Sb., Ministerstva zdravotnictví České republiky, o Zdravotnické záchranné službě, ve znění pozdějších úprav.
46. Vyhláška Ministerstva zdravotnictví ČR č. 77/1981 Sb., o Zdravotnických pracovnících a jiných odborných pracovnících ve zdravotnictví, v platném znění.
47. Vyhláška Ministerstva zdravotnictví ČR č.434/1992 Sb., o Zdravotnické záchranné službě, ve znění pozdějších úprav.
48. Výroční zpráva za rok 2006. Institut postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví, Praha, 2007 (<http://www.ipvz.cz/>).
49. Vzdělávací systém České republiky. 2. vydání, Praha, 2006. ISBN 80-86728-29-3.
50. Zákon č. 238/2000 Sb. o Hasičském záchranném sboru.
51. Zákon č. 239/2000 Sb., o Integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů.
52. Zákon č. 240/2000 Sb. o Krizovém řízení.
53. Zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky.

54. Zákon č. 95/2004 Sb., o Podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta.

9. Klíčová slova

Analyticko-syntetické modelování, Kurikulární proces, Integrovaný záchranný systém, Hasičský záchranný sbor, Policie ČR, Zdravotnická záchranná služba, Systém vzdělávání.